

Arbetslöshetens dag

15 maj 2025

Moderator: Cecilia Garme

Arrangörer: Akademikernas a-kassa
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Inledning

Göran Arrius, ordförande Akademikernas a-kassa och Saco

Mathias Wahlsten, generaldirektör IAF

Program förmiddag

09:30–09:40 Inledning

09:40–10:10 Arbetslösheten i siffror: en lägesbild

10:15–10:45 Hur påverkar arbetslöshet människors hälsa?

10:45–10:55 Paus

11:00–12:00 Matchning och kontroll hos leverantörer
av arbetsmarknadspolitiska insatser

12:00–12:30 Lunchwrap och mingel

Program eftermiddag

- 12:30–12:40 Inledning
- 12:40–12:55 Varför behövs en ny arbetslöshetsförsäkring?
- 12:55–13:25 Prioriteringar i arbetsmarknadspolitiken
- 13:30–14:00 Likheter och skillnader mellan nya och gamla arbetslöshetsförsäkringen
- 14:00–14:15 Kaffepaus
- 14:15–15:00 Den nya arbetslöshetsförsäkringen, hur påverkas olika medlemsgrupper?

kl. 9:40–10:10

Arbetslösheten i siffror: en lägesbild

Eva Samakovlis, analysdirektör och chef för
analysavdelningen Arbetsförmedlingen

Erik Grape, utredare vid analysenheten IAF

Alexandra Oljans Ahlin, kommunikationsstrateg
Akademikernas a-kassa

Eva Samakovlis

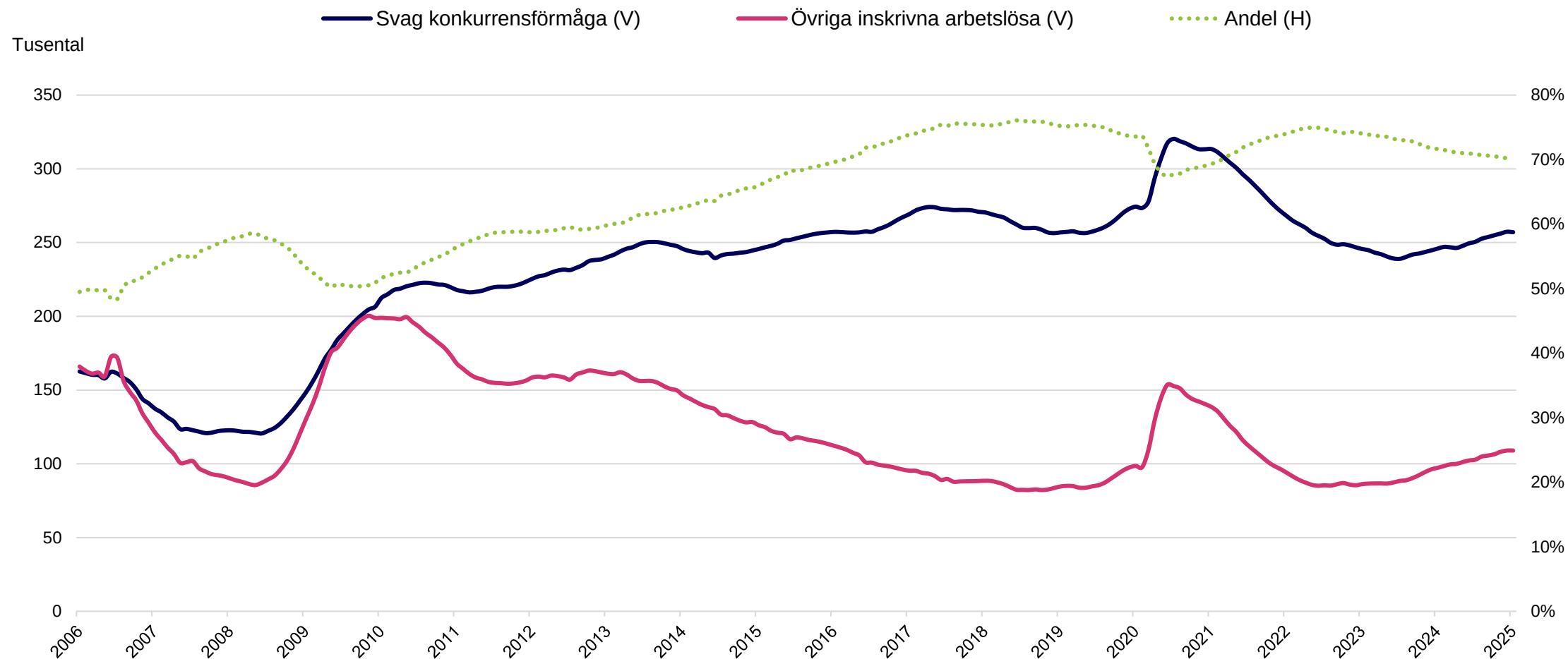
Analysdirektör

364 829

Källa: Arbetsförmedlingen, inskrivna arbetslösa i april 2025

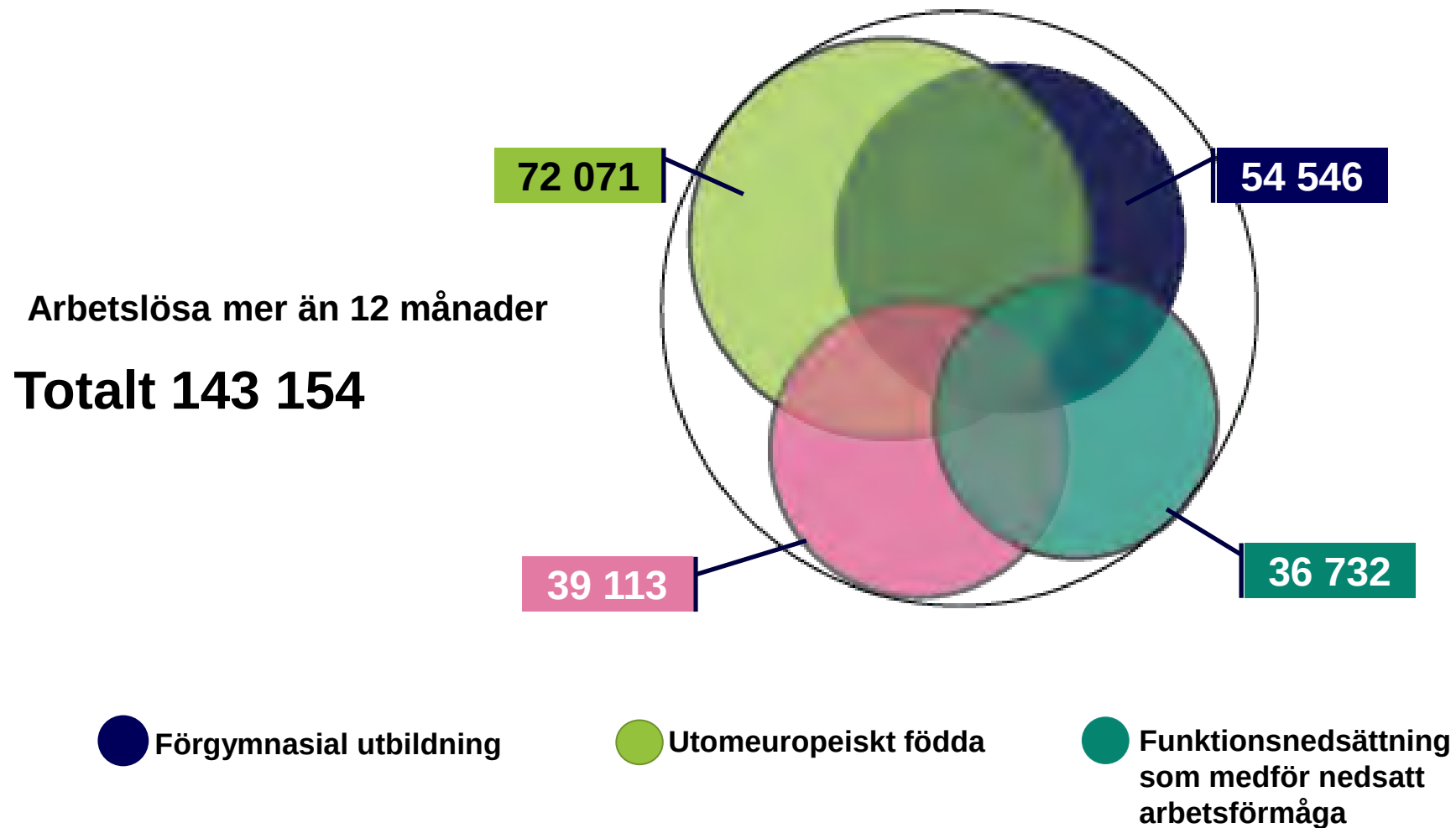
Nära tre av fyra har svag konkurrensförmåga

Inskrivna arbetslösa 16-65 år

Säsongrensade värden
Källa: Arbetsförmedlingen

Vilka är de långtidsarbetslösa?

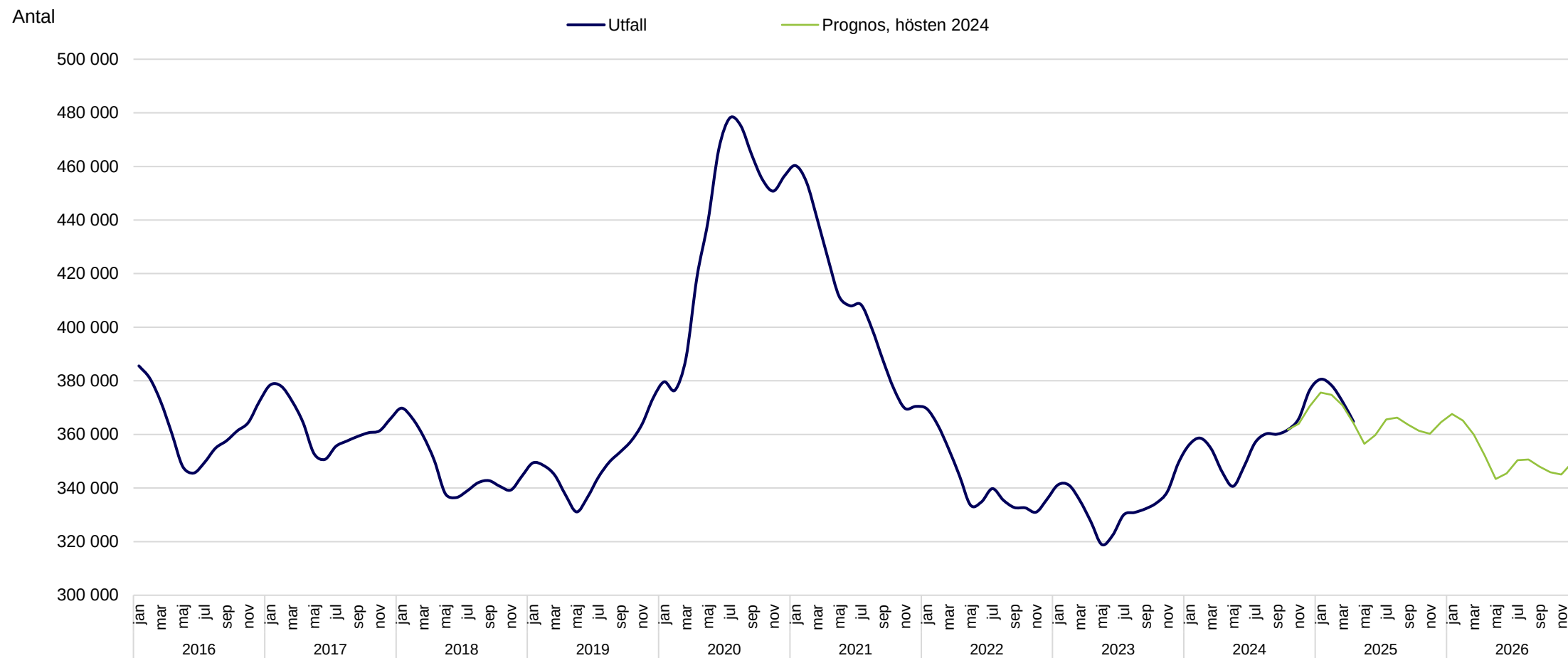
Källa: Arbetsförmedlingens datalager, årsgenomsnitt 2024

Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2024

- **Lågkonjunkturen har förlängts och fördjupats**
 - Nedskruvade BNP-prognoser för 2024
 - Hushållens konsumtion har ännu inte kommit igång
 - Tecken på spridning både geografiskt och branschmässigt
 - Lägre inflation, lägre räntor, reallöneökningar och sänkt skatt ökar konsumtionsutrymmet under 2025
- **Arbetslösheten minskar gradvis från en högre nivå**
 - Även arbetsmarknaden har utvecklats svagare under hösten
 - Arbetslösheten slutar öka under första halvåret 2025, minskar därefter gradvis under återstoden av prognosperioden
 - Högre arbetslöshet än under 2023 under hela perioden
 - Utvecklingen av antalet långtidsarbetslösa sker med eftersläp, riskerar bita sig fast

Arbetslösheten kvar på höga nivåer

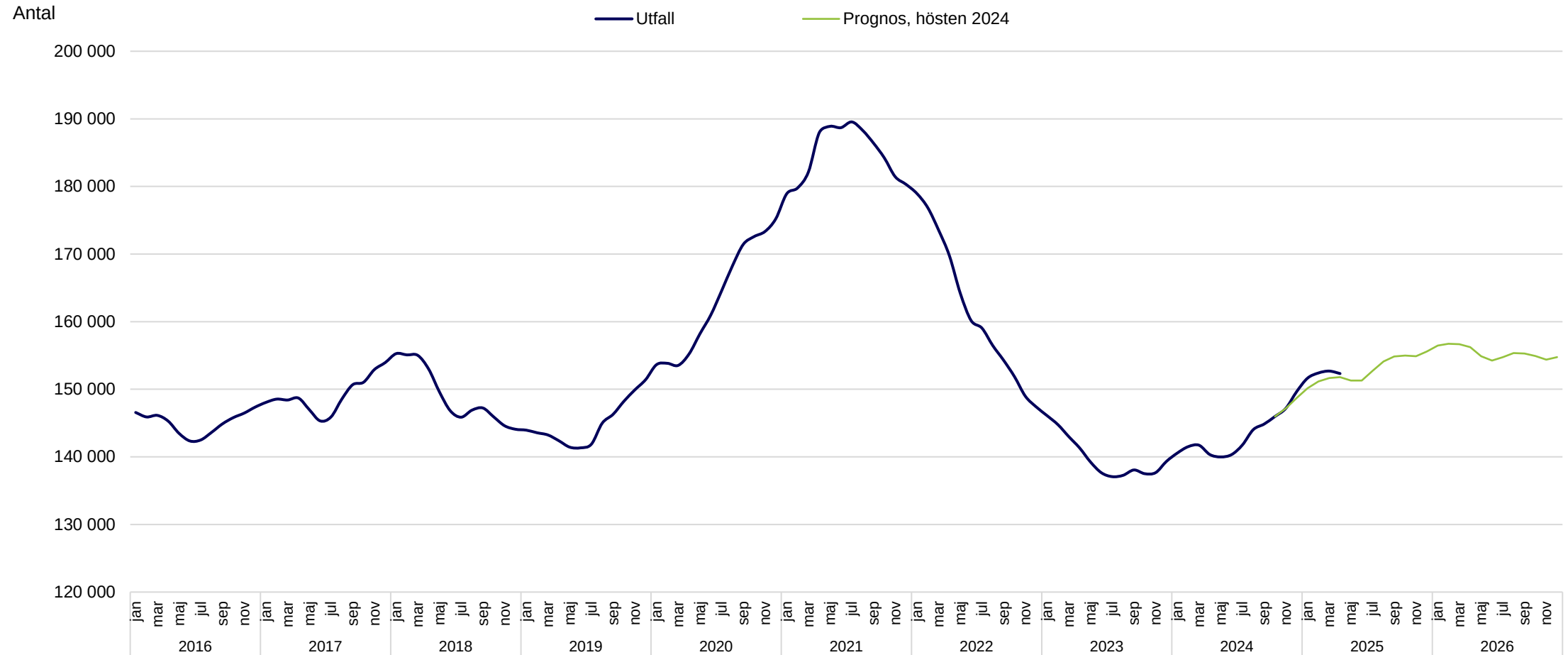
Inskrivna arbetslösa 16-65 år

Källa: Arbetsförmedlingen

Långtidsarbetslösheten fortsätter stiga 2025

Inskrivna arbetslösa 16-65 år, utan arbete i 12 månader eller mer

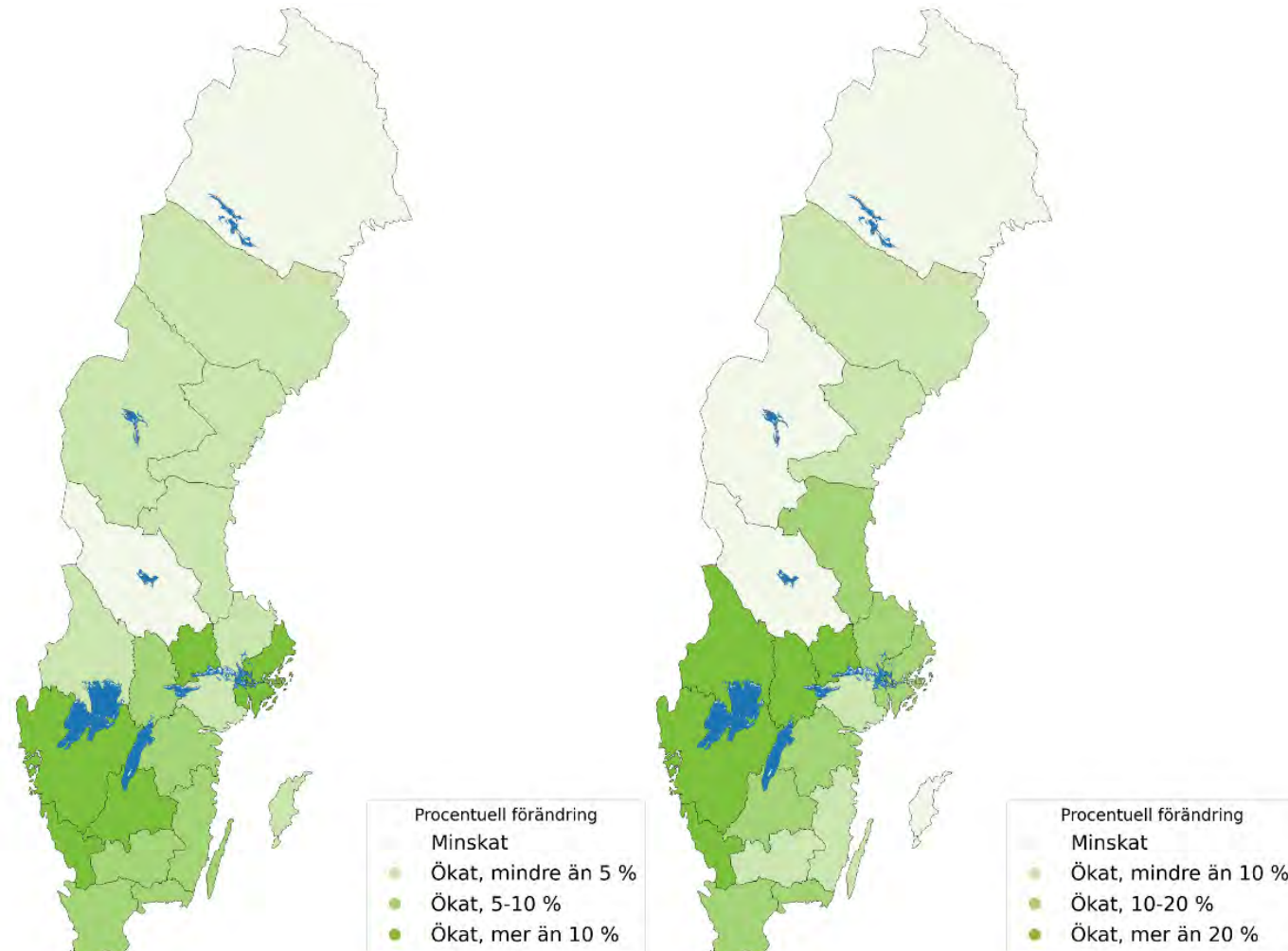

Säsongrensade värden
Källa: Arbetsförmedlingen

Regionala utsikter hösten 2024

Förändring antal inskrivna arbetslösa, kvartal 3 2023–kvartal 3 2024, 16-65 år (v), 18-24 år (h)

- **Bredare arbetslöshetsökning**
 - Tydligast i storstadsområden
 - Ökat i fler delar av södra Sverige och Mellansverige
 - Fortsatt starkare i norra Sverige
- **Storstadsområdena driver återhämtningen framöver**
 - Ökad efterfrågan i hela landet
 - Lägre befolkningsutveckling håller tillbaka sysselsättningen
 - Osäker situation i Västerbotten

Utmaningar på arbetsmarknaden

- **Långtidsarbetslösheten riskerar att kvarstå på en högre nivå**
 - Högre arbetslöshet under hela prognosperioden
 - Fortsatt stora regionala skillnader
 - Även långtidsarbetslösheten ökar, fler hamnar längre ifrån arbetsmarknaden
 - Personer med svag konkurrensförmåga riskerar få det svårare
 - Förstärkt stöd och arbetsnära insatser för att motverka ökad långtidsarbetslöshet
- **Risk för förvärrade matchningsproblem under nästa högkonjunktur**
 - Fortsatt stora rekryteringssvårigheter trots svagare konjunktur
 - Många inskrivna arbetslösa saknar den utbildning eller de kompetenser som efterfrågas
 - Minskad befolkningstillväxt, särskilt utanför storstadsområden
 - Fler behöver ta del av olika former av utbildning
 - Breddad rekrytering (arbetsgivare) och breddat sökområde (arbetssökande)

Några statistiska nedslag i arbetslöshetsförsäkringen

Erik Grape, utredare IAF

Antal arbetslösa inskrivna på Arbetsförmedlingen, mars 2025

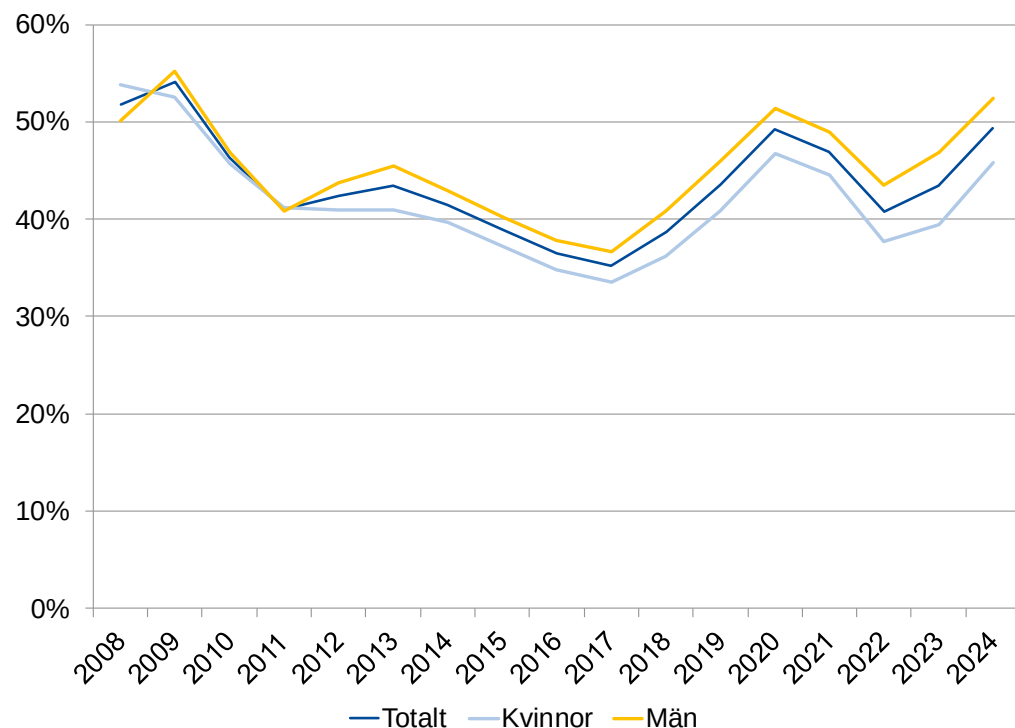
372 674

Antal arbetslösa
inskrivna på
Arbetsförmedlingen

196 059

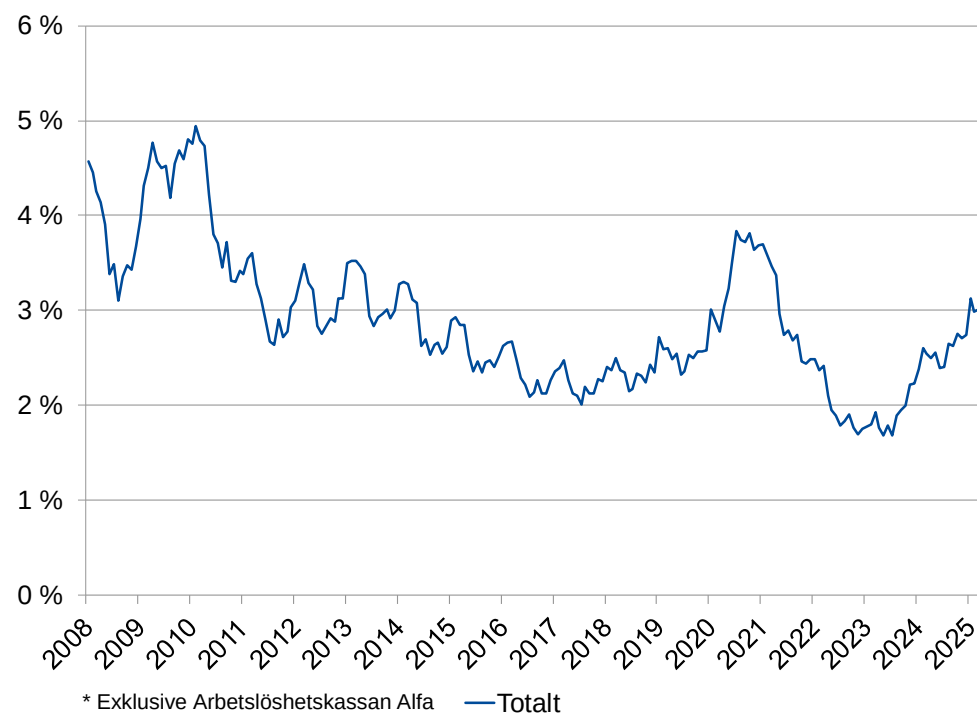
Antal öppet arbetslösa
= 52,6 %

Täckningsgrad: andel av de öppet arbetslösa som får arbetslöshetsersättning

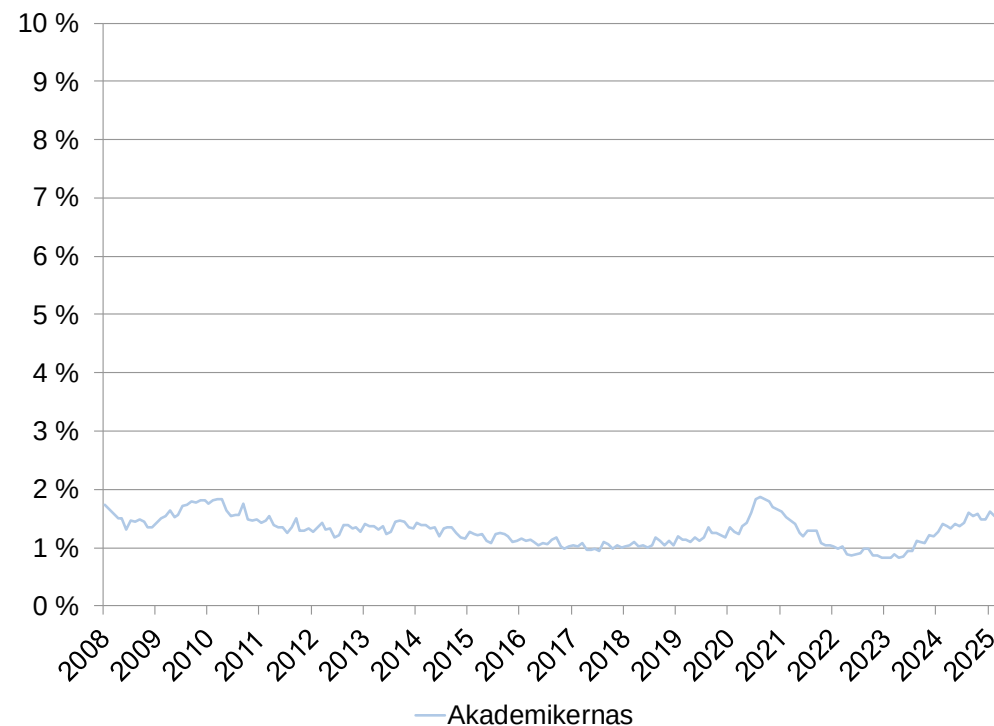
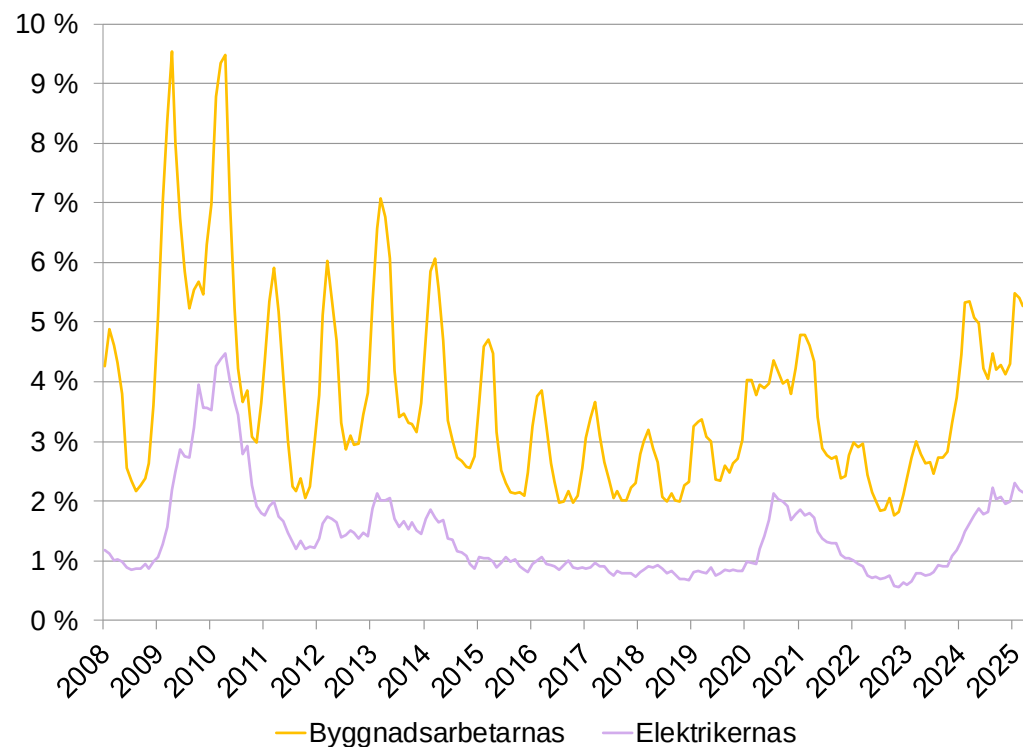
- Täckningsgraden följer konjunkturen
- Högre täckningsgrad i lågkonjunktur och lägre i högkonjunktur
- Kvinnor har lägre täckningsgrad än män

Andel medlemmar i en a-kassa som har fått arbetslöshetsersättning, över tid

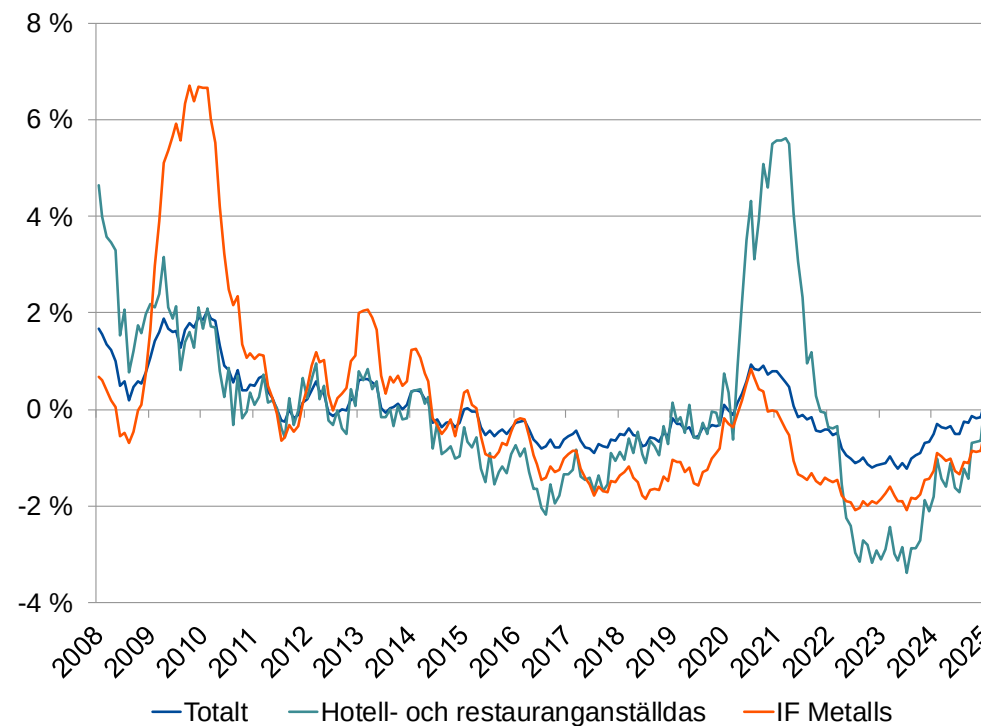
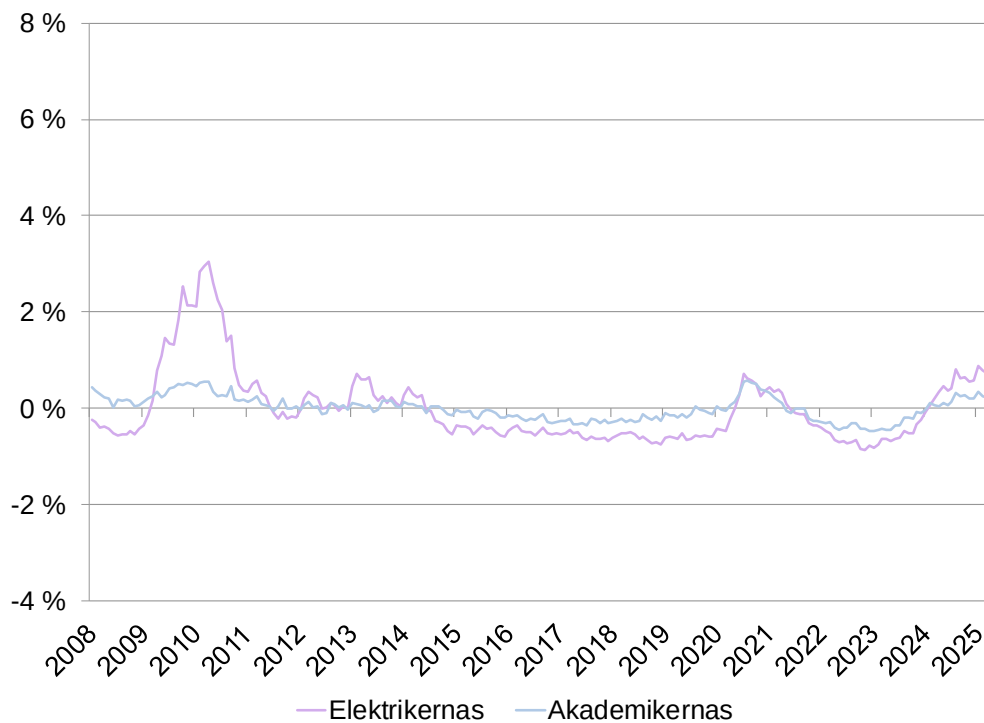

- Ökning från relativt låga nivåer
- Andelen fortfarande lägre än under finanskrisen och pandemin

Andel medlemmar i en a-kassa som har fått ersättning, några a-kassor

Avvikelse från medelvärde i andel medlemmar som har fått arbetslöshetsersättning

Sveriges största a-kassa

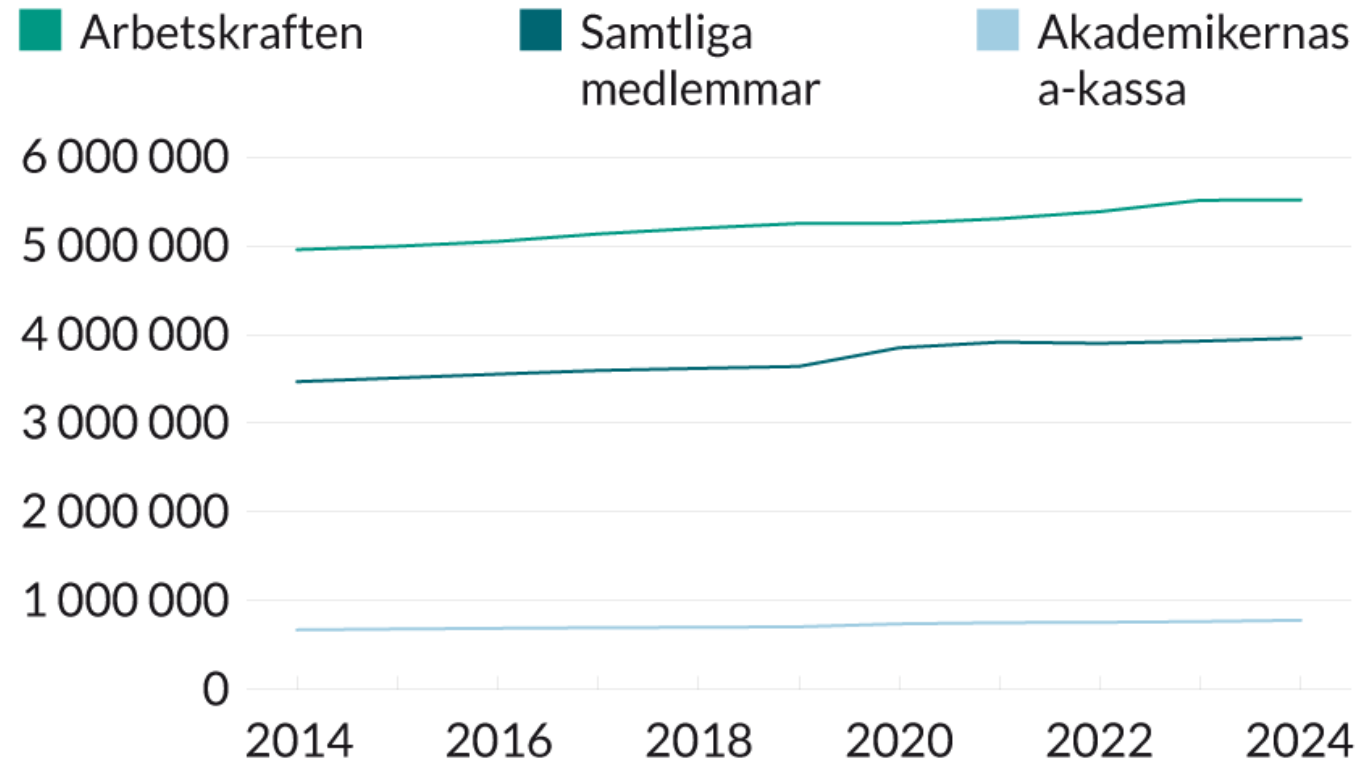

**Akademikernas
a-kassa.**

**Alexandra Oljans Ahlin,
kommunikationsstrateg**

5.4 Arbetskraften och antalet medlemmar [Antal]

A.

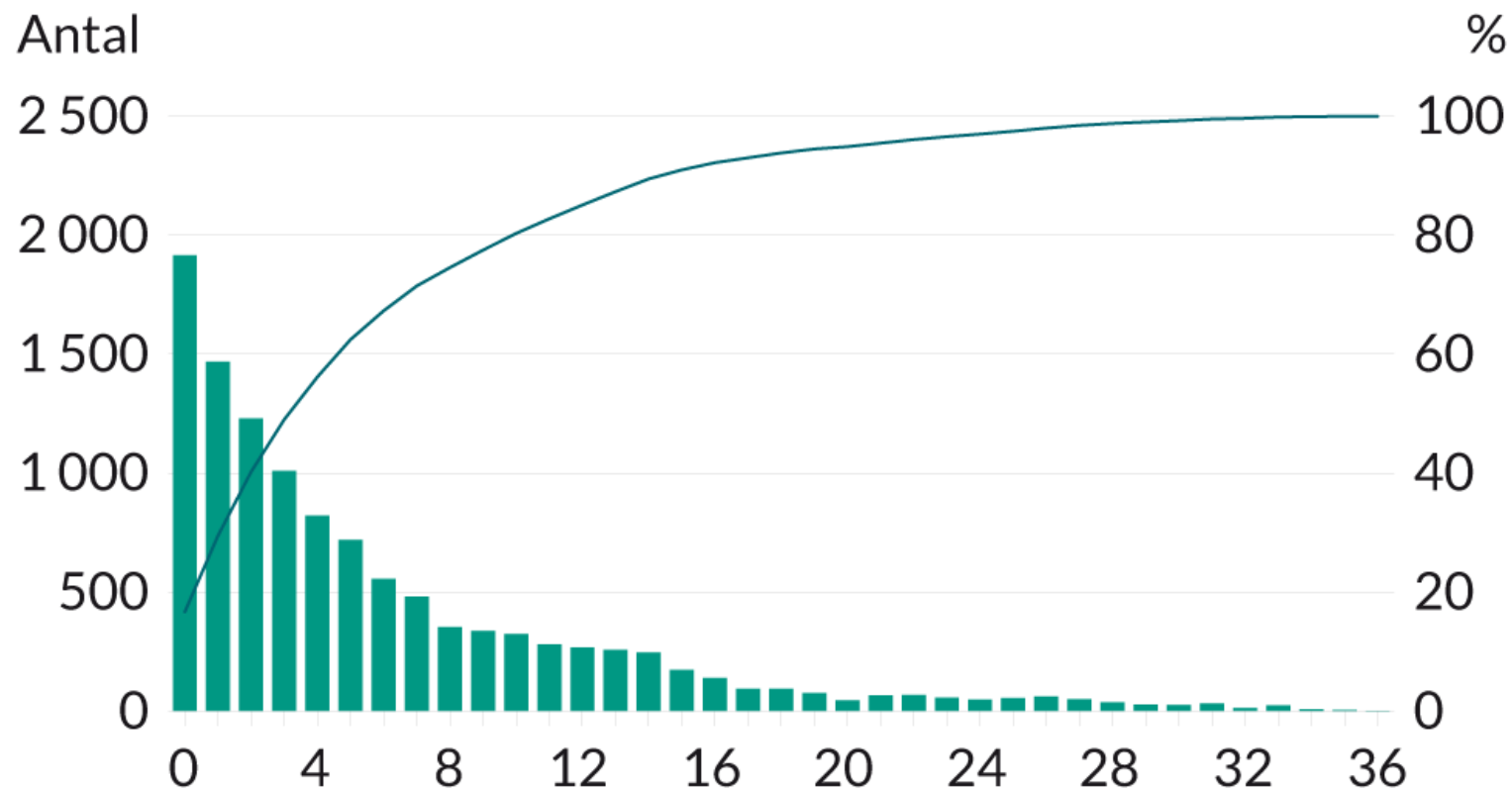
Not: Antalet medlemmar och antalet i arbetskraften är årsgenomsnitt.
Arbetskraften 2013–2022: 16–64 år, 2023–2024: 16–65 år.

KÄLLA: IAF, SCB, BERÄKNINGAR AV AKADEMIKERNAS A-KASSA

**4 miljoner
medlemmar**

**72 %
av arbetskraften**

5.13 Arbetslöshetens längd i månader [Antal, Andel]

Not: Arbetslösa medlemmar i Akademikernas a-kassa.

KÄLLA: AKADEMIKERNAS A-KASSA

A.

Akademikernas a-kassa

**Hälften lämnar
arbetslösheten
inom 4 månader**

**87 % lämnar
arbetslösheten inom
en ersättningsperiod
(14 månader)**

5.17 Kompensationsgrad

[Andel]

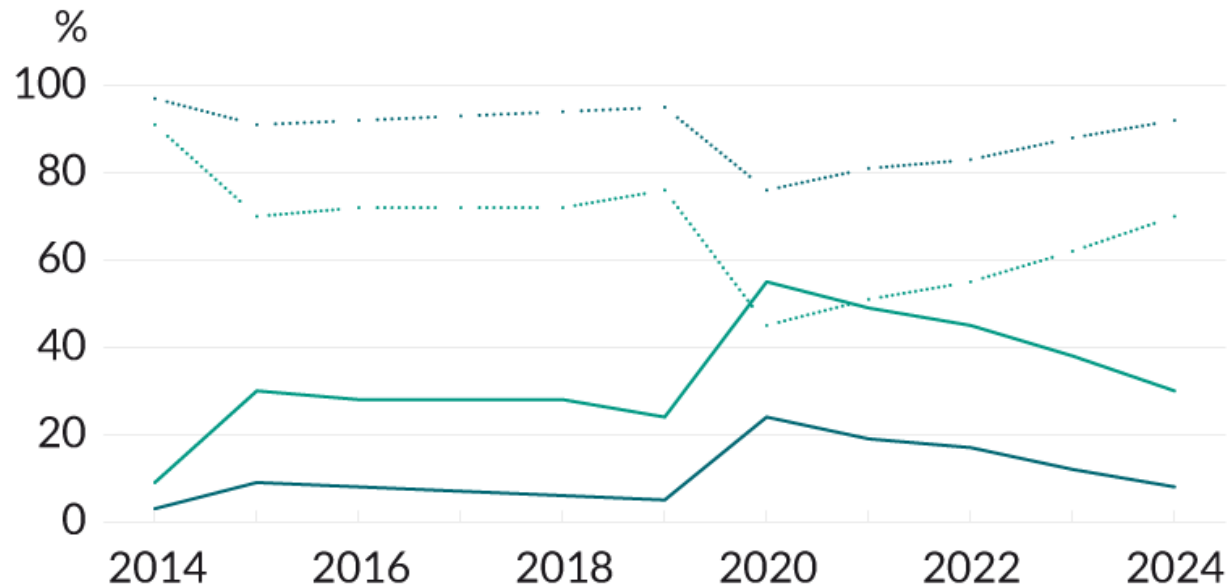
A.

Totalt

- Får 80 procent
- Får inte 80%

Akademikernas a-kassa

- Får 80%
- Får inte 80%

Not: Andelen heltid som som får respektive inte får 80 procent.
Siffrorna avser vecka 35 respektive år, förutom 2015 som avser november.

KÄLLA: SVERIGES A-KASSOR

**30 %
får 80 % av sin
tidigare inkomst i
ersättning**

3.17 Hälsa

[Andel]

	Yrkesarbetande			Arbetslös		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Bra hälsa	74%	72%	75%	55%	53%	56%
Dålig hälsa	5%	5%	5%	15%	17%	13%
Långvarig sjukdom eller hälsoproblem	33%	36%	30%	46%	48%	44%
Besvär av ängslan, oro eller ångest	47%	54%	41%	58%	62%	55%
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	6%	7%	5%	16%	21%	13%
Har ingen nära vän	7%	5%	9%	15%	15%	15%
Orolig för hushållets ekonomi	34%	37%	31%	68%	70%	67%
Svårt eller mycket svårt att få ekonomin att gå ihop	8%	8%	8%	36%	36%	36%
Har inte råd att laga en måltid med kött, kyckling, fisk eller vegetariskt alternativ varannan dag	2%	2%	2%	16%	16%	16%
Har inte råd att åka på en veckas semester per år	8%	9%	7%	40%	47%	34%
Har inte råd att regelbundet delta i någon fritidsaktivitet	7%	8%	6%	33%	38%	30%

kl. 10:15–10:45

Hur påverkar arbetslöshet människors hälsa?

Daniel Falkstedt, senior forskare och docent i
folkhälsovetenskap Institutet för miljömedicin,
Karolinska institutet

Arbetslöshet och hälsa

– forskningsperspektiv

Daniel Falkstedt

Docent i folkhälsovetenskap

Senior forskare, Institutet för Miljömedicin

Arbetslöshet och ohälsa – forskningsperspektiv

- Vilken forskning finns?
- En klassisk studie (och Marie Jahoda)
- Statistiska sambandsstudier
- Problem
- Synen på arbetslösa
- Avslutning

Vilken forskning finns?

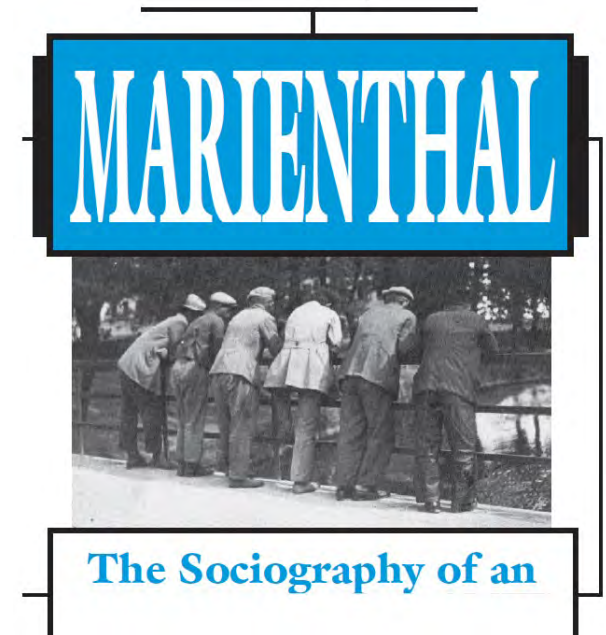
Arbetslöshet och ohälsa – forskning?

- Många studier, många år, många länder
- Många aspekter:
 - Arbetslöshet, förlorad anställning, kortvarig, långvarig, system, samhällssituation...
 - Upplevd ohälsa, upplevda besvär, diagnosticerade, psykiska, somatiska, dödsorsaker...
 - Arbetslöshet som orsak till ohälsa, arbetslöshet som konsekvens av ohälsa...
 - Sociala och psykologiska mekanismer, såsom stigmatisering och skam
- Olika syften, olika forskningsmetoder

Marie Jahoda och en klassisk studie

Marienthal, 1930-talet

- En banbrytande sociologisk undersökning av arbetslöshet i Österrike som genomfördes i början av 1930-talet:
 - Marienthal var ett litet industrisamhälle uppbyggt kring en textilfabrik tvingat till nedläggning 1930; samhället drabbades utbredd arbetslöshet. Studien leddes av Paul F. Lazarsfeld, Marie Jahoda och Hans Zeisel.
 - Forskargruppen genomförde omfattande fältarbete från slutet av 1931 till mitten av 1932. De tillbringade cirka 120 arbetsdagar i Marienthal och samlade in en stor mängd information om de arbetslösa invånarnas liv: ekonomiska förhållanden, sociala interaktioner och psykologiskt välbefinnande.

Marienthal, 1930-talet

- Resultat av studien:
 - Den påvisade en djupgående inverkan som arbetslöshet har på samhället.
 - Dokumenterade hur arbetslöshet ledde till social isolering, förlust av motivation och försämrad psykisk hälsa bland de boende.
 - Belyste de psykologiska och sociala konsekvenserna av långtidsarbetslöshet.
 - Publicerades 1933 i boken "Die Arbeitslosen von Marienthal" (De arbetslösa i Marienthal), en klassiker inom sociologisk litteratur.

Marie Jahoda och arbetslöshet

- Marie Jahoda fortsatte bedriva socialpsykologisk forskning om arbetslöshet och identifierade fyra huvudsakliga effekter av arbetslöshet:
 - Ekonomiska konsekvenser leder till ekonomiska påfrestningar eller fattigdom – *inkomstbortfall*
 - Arbetslöshet kan leda till minskad känsla av egenvärde och social ställning – *förlust av social status*
 - Anställning ger ofta sociala kontakter, och att förlora ett jobb kan leda till social isolering – *förlust av sociala nätverk*
 - Arbetslöshet kan resultera i ökade känslor av ångest, depression och andra psykiska problem – *psykologisk stress*

Teori om arbete och arbetslöshet

- Värdet av anställning i industrialiserade samhällen (Jahoda):
 - Tjäna sitt uppehålle (manifest/uppenbar innebörd)
 - Vardaglig tidsstruktur, sociala kontakter utanför kärnfamiljen, upplevelse av gemensamma syften och mål, personlig status och identitet, aktivitet (latenta innebörder)
 - Hjälper oss att förstå motivationen att arbeta, bortom lön och inkomst, och varför anställning kan vara psykologiskt främjande under dåliga villkor; omvänt hjälper de oss att förstå varför arbetslöshet är psykologiskt nedbrytande

Teori om arbete och arbetslöshet

- Lärdomen av forskningen var att arbete inte bara tillgodoser ekonomiska behov, utan också psykologisk och social tillfredsställelse. Slutsatsen utmanade i viss mån traditionella synsätt som enbart fokuserar på ekonomiska mått.
- Jahodas djupare tolkning av intervjuerna: Arbete knyter människor till verkligheten – utan detta band kan de ”be overwhelmed by fantasy and emotion”. Därför kan människor föredra arbete framför arbetslöshet, även när arbetet inte är lustfyllt.

Sambandsstudier

Sambandsstudier

- Påverkar arbetslöshet risk för ohälsa?
- Kan arbetslöshet förkorta livet? I så fall – hur?
- Spelar arbetslöshetsförsäkring någon roll här?
- Har aktiva arbetsmarknadsåtgärder betydelse här?

Arbetslöshet och hälsa

- "Unemployment and Health: A Meta-Analysis" (Matteo Picchio och Michele Ubaldi, 2022)
 - Undersöker sambandet mellan arbetslöshet och hälsa genom en så kallad meta-analys
 - Omfattning: 327 studieresultat från 65 artiklar publicerade mellan 1990 och 2021

Arbetslöshet och hälsa

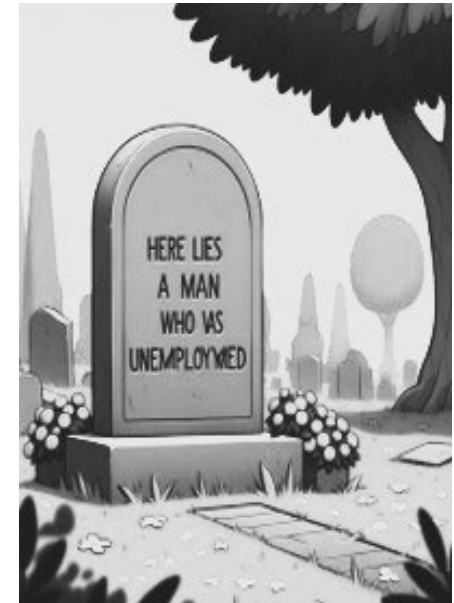
- Huvudsakliga resultat:
 - Arbetslöshet har i allmänhet en negativ inverkan på hälsan, men effektstorleken är ganska liten.
 - De negativa effekterna av arbetslöshet är mest uttalade inom psykologisk hälsa.
 - Både korttids- och långtidsarbetslöshet påverkar hälsan negativt, men långtidsarbetslöshet tycks vara mer skadligt.
 - ”Endogenitet” – en delförklaring till de statistiska sambanden mellan arbetslöshet och ohälsa.

Arbetslöshet och hälsa

- Slutsatser från meta-analysen:
 - Förhållandet mellan arbetslöshet och hälsa är komplext och kräver nyansering.
 - Forskningen kräver metodologisk stringens.
 - Psykologiska effekter av arbetslöshet har dock starkt stöd i studierna.
- Noteras:
 - Studien finner betydande ”publicationsbias”.

Arbetslöshet och livslängd

- "Losing life and livelihood: A systematic review and meta-analysis of unemployment and all-cause mortality" (Roelfs et al, 2011)
 - Undersökte sambandet mellan arbetslöshet och dödlighet genom meta-analys
 - Använde 235 resultat kring dödlighetsrisk från 42 studier (totalt 20 miljoner individers data).

Arbetslöshet och livslängd

- Huvudsakliga resultat:
 - Arbetslösa personer har en högre risk att dö. Den genomsnittliga riskkvoten för dödlighet var 1,63, en 63 % högre risk för dödsfall för arbetslösa jämfört med sysselsatta.
 - Den ökade dödligheten var högre för män än för kvinnor.
 - Den högsta risken för dödsfall observerades under de första 10 åren av uppföljningen, och risken minskade med tiden.
 - En del av den ökade dödligheten vid arbetslöshet förklarad av beteenden såsom rökning och alkoholanvändning.

Arbetslöshet och livslängd

- "Does Job Loss Shorten Life? " (Eliason & Storrie, 2009) undersökte effekten av förlorad anställning/uppsägning på orsaksspecifik dödlighet.
 - Studien använde länkade uppgifter om arbetsgivare och anställda från arbetstagare som sagts upp på grund av nedläggningar av arbetsplatser i Sverige 1987 och 1988

Arbetslöshet och livslängd

- Huvudresultat:
 1. Studien fann att *den totala dödlighetsrisken för män ökade med 44 % under de första fyra åren* efter att de förlorat jobbet.
 2. Ingen signifikant effekt på den totala dödligheten *för kvinnor eller på längre sikt*.
 3. Både män och kvinnor uppvisade en ungefärlig *fördubbling av självmords- och alkoholrelaterad dödlighet på kort sikt* efter att ha förlorat jobbet.

Arbetsmarknadsåtgärder och hälsa

- "Active Labour Market Programmes (ALMPs) and Health: An Evidence-Base" av Coutts (2009):
 - Översikt över forskningen om hur aktiva arbetsmarknadsåtgärder* påverkar hälsa och välbefinnande.
 - *Del av politiken för övergång till arbete och syftar till att öka anställningsbarheten och minska risken för arbetslöshet genom stöd i arbetssökandet, utbildning och sysselsättningsstöd - ofta inriktade på långtidsarbetslösa, ungdomar och andra riskgrupper.

Arbetsmarknadsåtgärder och hälsa

- Huvudresultat:
 - Även om aktiva arbetsmarknadsåtgärder i första hand utvärderas utifrån arbetsmarknadsutfall, finns det forskningsresultat som tyder på att de också *kan ha en positiv inverkan på hälsa och välbefinnande* genom att minska psykologisk stress och förbättra självkänsla och motivation.
 - Det finns *dock begränsad evidens* för aktiva arbetsmarknadsåtgärder påverkar deltagarnas livskvalitet och hälsa.
 - De positiva hälsoeffekterna tros uppstå från *de strukturerade aktiviteterna, det sociala stödet och känslan av mening som aktiva arbetsmarknadsåtgärder ger*, vilket kan efterlikna de psykologiska vinsterna med anställning.

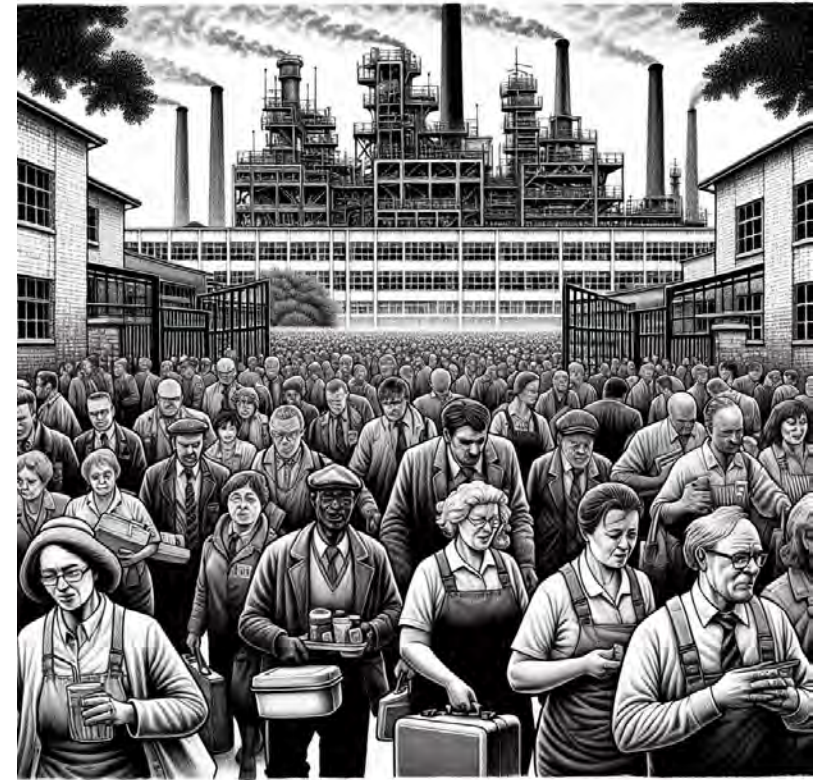
Problem

Problem med kausalitet (orsak-verkan)

- Kanske mer ohälsorisker bland arbetslösa individer ändå?
- Betyder sambanden det vi tror?
- Om inte – hur göra? Randomisera arbetslöshet?

Problem med kausalitet (orsak-verkan)

- "Does Job Loss Shorten Life? "
(Eliason & Storrie, 2009)
 - Nedläggningar av arbetsplatser i Sverige
(sent 1980-tal) länkade till andra
registerdata

Synen på arbetslösa

Synen på arbetslösa

- Skamkänslor och lägre välbefinnande (Starrin & Jönsson, 1998)?
 - Hypotes: ekonomisk påfrestning och skamgörande erfarenheter
 - Lönen indikerar värde, men ger också tillträde till livsstil och sociala och kulturella sammanhang.
 - Resultat: En del av de studerade upplevde försämringar i hälsa kopplade till arbetslösheten. Högre ekonomiska påfrestningar och mer upplevd skam tycktes förklara detta.
 - Kvarstående fråga: Leder dessa känslor till kroppslig ohälsa, t ex biologisk stress och risk för hjärtkärtsjukdom?

Synen på arbetslösa

- Arbetslöshet och stigmatisering – annan forskning säger:
 - Upplevd stigmatisering i samband med arbetslöshet kan leda till *känslor av stress och skam kopplade till den ekonomiska situationen*, med negativ effekt på livstillfredsställelsen mer allmänt.
 - Trots upplevelser av stigmatisering *ökar många arbetslösa sina jobbsökningsansträngningar i samband med denna upplevelse*, vilket ändå inte tydligt förbättrar chanserna att få en ny anställning.
 - Arbetslöshet kan leda till *social utestängning och att man tappat eller lämnat sociala nätverk*, vilket ytterligare förvärrar känslan av isolering.

Avslutning

Sveriges Radio, P1, den 24–25 april

- ”Det påverkar hälsa. Det påverkar kommande generationer. Det påverkar allt! Det blir en ond cirkel.”
- ”Många här lever på jättelåg inkomst. Maten är jättedyr.” /
”Hur ska det gå för alla barnen till de långtidsarbetslösa här i området?” /
”Det är inte så många [i området] som kan hjälpa dig att hitta jobb.”
- ”Arbetslöshet är en sjukdom.” /
”Jag skulle bli gladare om jag skulle få jobb.” (Upplever att depression kommer med isoleringen i långtidsarbetslöshet.)

Sammanfattning

- Arbetslöshet har psykologiska och sociala effekter på de drabbade, inte bara ekonomiska effekter.
- Samband mellan arbetslöshet och hälsa har studerats sedan världsdepressionen för nästan hundra år sedan.
- Fördröjda effekter på livslängd och kroppslig ohälsa är svårare att fastställa än omedelbara psykologiska hälsoeffekter.
- Aktiv jämfört med passiv arbetsmarknadspolitik har stöd i forskningen som effektdämpande; ibland även arbetslöshetsförsäkringar.
- Skam och stigmatisering bidrar till den negativa psykologiska effekten.

Litteratur

- Eliason, M & Storrie, D (2009). Does Job Loss Shorten Life?
- Picchio, M & Ubaldi, M (2023). Unemployment and health: A meta-analysis
- Roelfs, DJ et al. (2011). Losing life and livelihood: A systematic review and meta-analysis of unemployment and all-cause mortality
- Coutts (2009). Active Labour Market Programmes (ALMPs) and Health: An Evidence-Base
- Starrin, B & Jönsson, LR (1998). Ekonomisk påfrestning, skamgörande erfarenheter och ohälsa under arbetslöshet

Arbetslöshet och hälsa

– forskningsperspektiv

Daniel Falkstedt

Docent i folkhälsovetenskap

Senior forskare, Institutet för Miljömedicin

Kl. 10:45–10:55 Paus

kl. 11:00–12:00

Matchning och kontroll hos leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser

Johan Vikström, forskare vid IFAU och professor i nationalekonomi Uppsala universitet

Mathias Wahlsten, generaldirektör IAF

Martin Kruse, avdelningsdirektör, avdelningen inköp och marknad Arbetsförmedlingen

En effektutvärdering av arbetsförmedling med fristående leverantörer

IFAU Rapport 2024:17
Johan Vikström (IFAU)

Fristående arbetsförmedling är en viktig del av politiken

- Januariavtalet från 2019 startade en **reformering av Arbetsförmedlingen**
 - Större fokus på att **privata/fristående** leverantörer ska ge stöd till de arbetssökande
- En ny omfattande matchningstjänst: **Rusta och matcha** - som mest deltog 70 000 personer
 - Startade 2020 i 32 kommuner. I hela landet från hösten 2021
 - Från april 2023 har vi Rusta och matcha 2
- Några viktiga **aspekter** av Rusta och matcha
 - Relativt stor frihet för de fristående leverantörerna
 - Fokus på resultatbaserad ersättning
 - Grundtanke: privat ägande, frihet och resultatersättning ska driva på innovation

Vilka arbetssökande deltar i Rusta och matcha?

Ett statistiskt bedömningsstöd bedömer **jobbchansen** för de **arbetssökande**
=> styr deltagande

Tre nivåer utifrån bedömd jobbchans för den arbetssökande

Hög jobbchans

Rusta matcha nivå A: lägre ersättning till leverantören

Rusta matcha nivå B:

Låg jobbchans

Rusta matcha nivå C: högre ersättning till leverantören

Vilka arbetssökande deltar i Rusta och matcha?

Arbetssökande **nära och långt från arbetsmarknaden** ska inte delta i Rusta och matcha

Nära arbetsmarknaden

Hög jobbchans

Låg jobbchans

Långt från arbetsmarknaden

Begränsat stöd från Arbetsförmedlingen

Rusta matcha nivå A: lägre ersättning till leverantören

Rusta matcha nivå B:

Rusta matcha nivå C: högre ersättning till leverantören

Fördjupat stöd från Arbetsförmedlingen

Vetenskapligt angreppssätt

- Utvärderingen följer vedertagna **vetenskapliga principer** och har genomgått granskning
- Effektutvärderingen bygger på **randomisering – lottning** har delvis avgjort deltagande
 - Ger en **trovärdig utvärdering**
 - Exempelvis **lottning** mellan **begränsat stöd** och **Rusta matcha A**
 - **Omfattande studie** som omfattar ca 240 000 arbetssökande

Rusta och matcha blev dyrare

- Jämför först Rusta och matcha A med jämförelsegruppen som fick begränsat stöd
- Många men inte alla fick Rusta och matcha som det var tänkt – arbetsförmedlare gör ibland en annan bedömning än det statistiska bedömningsstödet
 - Att inte alla deltog är inget konstigt. Alltid så vid stora randomiserade försök
- Jämförelsegruppen fick begränsat stöd (mest mindre intensiva insatser), som det var tänkt
- Stödet till Rusta och matcha-gruppen blev 46 % dyrare än stödet till jämförelsegruppen

De "svaga" fick inte fördjupat stöd av Arbetsförmedlingen

- Jämför nu "svaga" som lottas till **Rusta och matcha C** med jämförelsegruppen som skulle få fördjupat stöd
- Jämförelsegruppen skulle ha fått fördjupat stöd av Arbetsförmedlingen, men det blev inte så
- Rusta och matcha-gruppen fick fler insatser
- Stödet till Rusta och matcha-gruppen blev 70 % dyrare än stödet till jämförelsegruppen som skulle ha fått fördjupat stöd

Inga högre löneinkomster

	Rusta och matcha A jämfört med begränsat stöd	Rusta och matcha C jämfört med ”fördjupat” stöd
Skillnad i kostnad	+5 750 kr	+10 300 kr
Löneinkomst inom 12 månader	-1 190 kr	+1 343 kr
Löneinkomst inom 6 månader	-228 kr	+577 kr
Löneinkomst inom 18 månader	-634 kr	+247 kr

- Rusta och matcha ledde inte till högre löneinkomster (inte statistiskt signifikanta effekter)
 - Löneinkomst fångar den totala effekten på lönearbete (sysselsättningsstatus, timmar, timlön)
- Gäller både för jämförelsen med begränsat och fördjupat stöd från Arbetsförmedlingen

Och ingen högre sysselsättning

	Rusta och matcha A jämfört med begränsat stöd	Rusta och matcha C jämfört med ”fördjupat” stöd
Skillnad i kostnad	+5 762 kr	+10 282 kr
Löneinkomst inom 12 månader	-1 190 kr	+1 343 kr
Varaktig sysselsättning inom 18 månader	+1,2%-enheter	+0,3%-enheter
Sysselsättningsstatus efter 6 månader	+1,2%-enheter	+0,9%-enheter
Sysselsättningsstatus efter 12 månader	+0,8%-enheter	-0,1%-enheter
Sysselsättningsstatus efter 18 månader	-0,6%-enheter	-0,7%-enheter

- Statistiskt signifikant högre andel i sysselsättning efter 6 månader, men effekten är borta efter 12 och 18 månader

Sammanfattning av resultaten

- **Rusta och matcha kostade mer** än stödet till arbetssökande som fick annat stöd från Arbetsförmedlingen
- Men ledde **inte** till tydligt **förbättrare arbetsmarknadsutfall**
- Högre ersättning till leverantörerna ledde inte till bättre resultat
- Men indikationer på att högre resultatersättning och lägre grundersättning ger bättre resultat

Arbetsförmedlingens kontroll av arbetssökande hos leverantörer

Mathias Wahlsten, generaldirektör IAF

Uppdrag i IAF:s regleringsbrev för 2024

Analysera och bedöma hur Arbetsförmedlingen fullgör sitt kontrolluppdrag avseende arbetssökande hos leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Valfrihetssystem, myndighetsutövning och informationsbehov

- Insatser upphandlade genom lag om valfrihetssystem (LOV), arbetssökande väljer leverantör på konkurrensutsatt marknad.
- Arbetsförmedlingen kontrollerar, utreder och beslutar om ev. sanktion = myndighetsutövning.
- Behov av information från leverantörer = skyldighet att rapportera frånvaro och andra avvikelser.
- Säkerställer Arbetsförmedlingen att leverantörer rapporterar alla avvikelser?

| IAF:s sammantagna bedömning i december 2024

Arbetsförmedlingen fullgör inte sitt uppdrag att kontrollera om arbets-sökande uppfyller villkoren för ersättning när de deltar i insatser hos leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser.

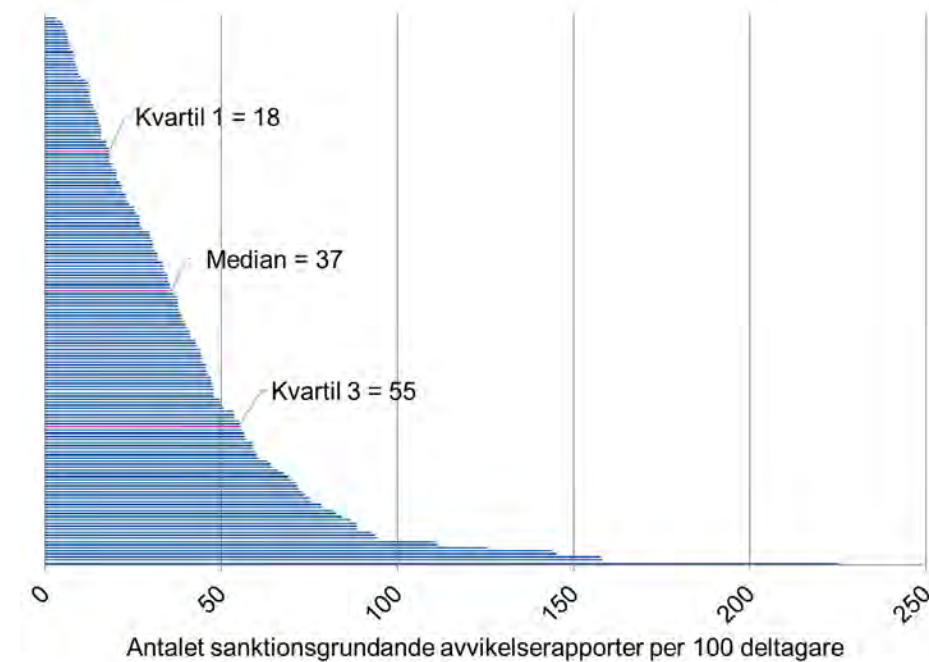
Bristande kontroll kan leda till

- olika behandling av arbetssökande hos olika leverantörer
- längre tid i arbetslöshet
- felaktiga utbetalningar av ersättning
- att förtroendet för arbetsmarknads-politiken urholkas.

Stora skillnader i avvikelserapportering mellan leverantörer av Rusta och matcha 2

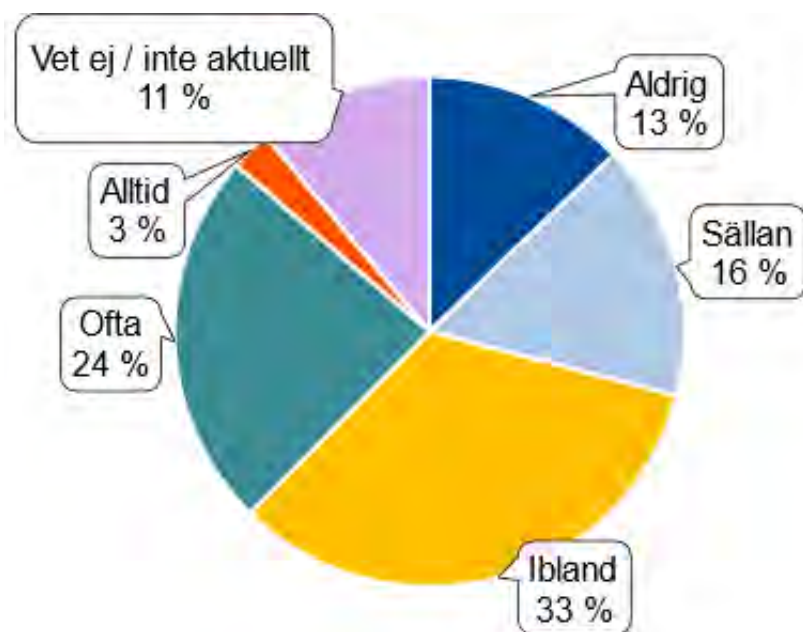
- Skillnader kan inte förklaras av olika sammansättning av deltagare.
- Som mest: 225 avvikelserapporter/100 deltagare. Median: 37.
- Samma leverantörer skickade få avvikelserapporter 2022 och 2023.

Diagram 7: Antalet sanktionsgrundande avvikelserapporter per 100 deltagare för respektive leverantör med minst 50 deltagare i Rusta och matcha 2 under 2023.

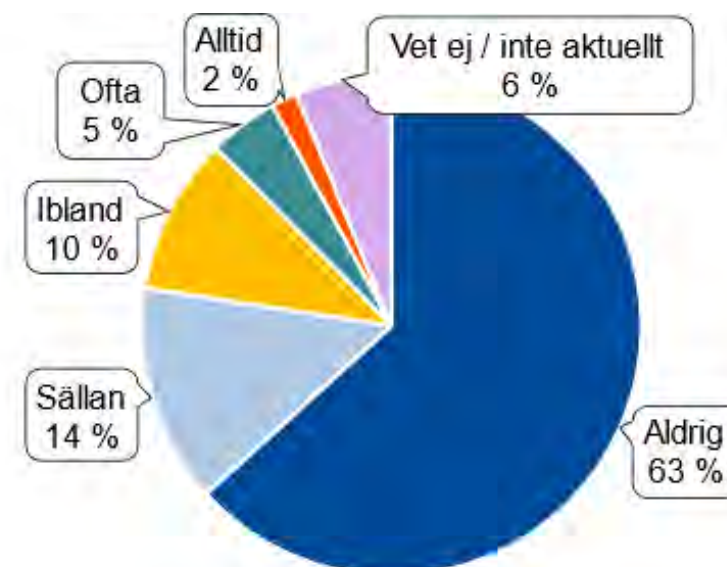

Enkät svar om arbetet med avvikelserapportering

Byter arbetssökande leverantör efter avvikelserapport?

Förekommer hot och våld i samband med avvikelserapportering?

Leverantörer rapporterade inte alla avvikelser och Arbetsförmedlingen brister i uppföljningen

Enkät svar om leverantörernas arbete med avvikelserapportering:

- 17 % tror att det förekommit att de inte rapporterat alla avvikelser
- 18 % vet inte om de har rapporterat alla avvikelser

Arbetsförmedlingen brister i uppföljningen av leverantörernas arbete

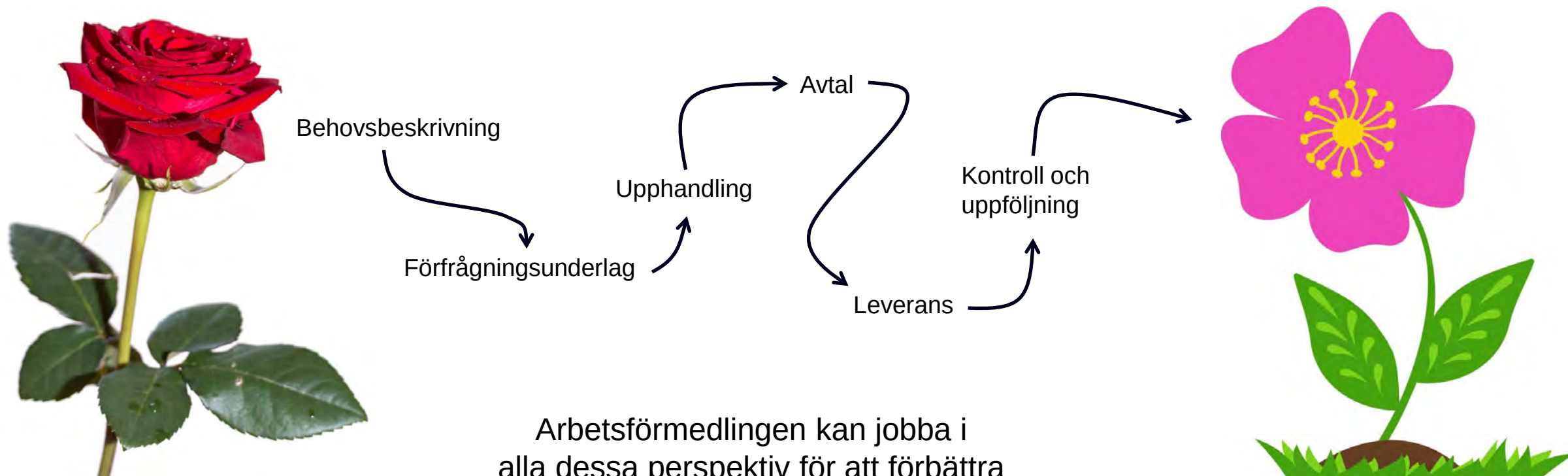
- Systematiska brister kan leda till vite, men vad menas? Svårt påvisa brister.
- Ingen statistikuppföljning.

Arbetsförmedlingens kontroll av arbetsmarknadstjänster

Martin Kruse, avdelningsdirektör

Utmaningen

Arbetsförmedlingen kan jobba i
alla dessa perspektiv för att förbättra
resultat och kvalitet...

...och alla perspektiven hänger ihop!

Kontroll av leverantörer: Arbetsmarknadstjänster

- I upphandlingsskedet (utöver tjänstens krav)
 - Kvalificeringskrav, t.ex. ekonomisk stabilitet, skatteskulder, brottslighet
 - Obligatoriska och fakultativa (valbara) uteslutningsgrunder
 - Underleverantörer ska anmälas till AF och godkännas – huvudleverantör är avtalspart och ansvarig
- Under avtalstiden
 - Löpande kontroll av ekonomiska åtaganden (kreditvärdighet, skatteskulder etc.)
 - Fysiska besök på plats hos leverantörer – förankrat eller oanmält
 - Klagomålshantering, visselblåsning, signaler från egen personal
 - Proaktiva granskningar – tematiska (t.ex. vissa avtalsvillkor eller bred granskning av specifik tjänst)
 - Fördjupad granskning – mot leverantör som visat många signaler i riskbedömningsverktyg
 - Utredning → Sanktioner (anvisningsstopp, viten, återbetalning, hävning av avtal)

Möjligheter och utmaningar

- Vår kontroll och uppföljning av leverantörer leder till:
 - Att felaktigt utbetalda medel hindras eller kan återkrävas
 - Ökad affärsmässighet – rensning i branschen – förbättring av nya upphandlingar/avtal och kvalitetshöjning i tjänsterna
- Ökade inslag av välfärds kriminalitet – resurser för kontroll är gränssättande
- Upphandlingslagstiftning sätter vissa gränser för vad vi skulle vilja göra t.ex.:
 - Tydligare uteslutningsgrunder i LOV, likalydande med LOU
 - Möjlighet att begränsa användning av underleverantörer
 - Utökat informationsutbyte mellan myndigheter
 - Bättre möjligheter att förkasta anbud med onormalt lågt pris

Utveckling inom kontrollområdet

- Metod och process
För avtalsutveckling, genomloppstider och mer träffsäker kontrollverksamhet
- Digitala verktyg
Ärendehantering, avvikelseapplikation, riskbedömning, mönsterspårning (AI), MSFA etc.
- Resultatöversyn inom Rusta och matcha
Korrelation mellan lågpresterande leverantörer och de som fuskar
- Regleringsbrevsuppdrag – ”Förbättrad matchning och kontroll” samt
”Kontroll av sökande som är hos leverantör” (genomförs under 2025)
 - Koordinering mellan kontroll av arbetssökande och kontroll av leverantör
 - Utökade och anpassade stickprov (närvaro, scheman, gemensam planering etc.)
 - Digitala verktyg (inloggningskontroll, avvikelsestatistik, möjligheter att samköra handlingsplan, gemensam planering, schema, aktivitetsrapport)
 - Utredningar kan initieras baserat på många olika signaler

Rusta och matcha

Resultatöversyn och hävning p.g.a. låga resultat

- Resultatöversyn 1 är igång (27 mars). Mätning 2 i slutet av maj då hävningsbesked skickas ut till leverantörer som inte klarar kriterierna
 - 118 avtal (ca **10 %**) riskerar att hävas och ca 60 leverantörer (**24 %**) berörs i olika omfattning
- Resultaten bör förbättras under 2025. Resultatöversyner ska göras återkommande
 - Vid midsommar upphör 118 avtal med **medelresultat på ca 10 %**
Effekten på resultat beror på vilka nya leverantörer deltagarna väljer, och om skickliga leverantörer kan upprätthålla sina resultat
 - Av **kvarstående** avtal (815 st) är i **nuläget** medel- och medianresultat ca **21 %**
 - nästan hälften ligger under "säkerhetsnivån" (20 %)
 - de som också har betyg 1 hävs nästa gång
- Tecken på att lågpresterande leverantörer kan behöva granskas djupare ur fler perspektiv

Leverantörsuppföljning 2023 – 2025

Kvantitativa mått (urval)	2023	2024	2025 (t o m 2025-03-31)
Antal klagomål/år	5 225	5 392	1 334
Antal leverantörsgranskningar /år	24	287	Mål: 300 Hittills genomfört: 100 Pågående: 96
Antal ärenden med utredningsrapport	895 varav sanktion 567 (63%)	1 407 varav sanktion 1 137 (81%)	452 varav sanktion 378 (86%)
Antal fysiska kontrollbesök	1 800	1 500	316
Summa fakturerade viten	9 502 946	17 668 080	5 160 500
Antal hävningsbeslut	39	17	4 samt kommande hävningar av lågpresterande leverantörsavtal (prognos 120 st)
Kvalitativa mått (urval)	2023	2024	2025
Orsaksanalys av utredningsrapporter som inte lett till sanktion	Nej	Nej	Ja
Grafanalysverktyg / mönsterspårning med stöd av AI	Nej	Ja (under utveckling)	Ja (under utveckling)
Loggplattform (vem hos leverantör begär ersättning samt leverantör eller deltagares inloggning i AF-system från lokalisering utanför rikets gränser)	Nej	Ja	Ja
Samtliga nytillkomna leverantörer erhåller fysiskt besök inom två månader från att första deltagaren tagits emot	Nej	Ja delvis (samtliga inom tjänsten Rusta och matcha 2)	Ja (samtliga tjänster)
Avvikelseapplikation (statistisk översikt avvikelserapportering)	Nej	Nej	Ja

Kl. 12:00–12:30

Lunchwrap och mingel

Arbetslöshetens dag

15 maj 2025

Moderator: Cecilia Garme

Arrangörer: Akademikernas a-kassa
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Inledning

Katarina Bengtsson Ekström, kassaföreståndare
Akademikernas a-kassa

Mathias Wahlsten, generaldirektör IAF

kl. 12:40–13:25

Varför behövs en ny arbetslöshetsförsäkring?

Prioriteringar i arbetsmarknadspolitiken

Oliver Rosengren, ledamot i arbetsmarknadsutskottet (M)

Ardalan Shekarabi, arbetsmarknadspolitisk talesperson,
vice ordförande i arbetsmarknadsutskottet (S)

Varför behövs en ny arbetslöshetsförsäkring?

Oliver Rosengren (M)

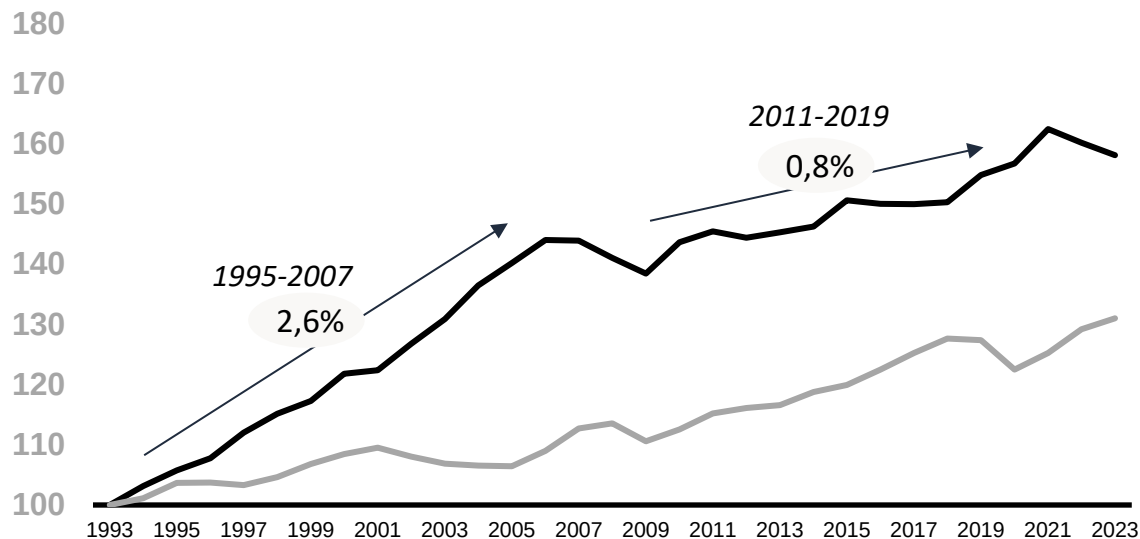
Arbetslöshetens dag, 15 maj 2025

Upplägg

- Arbetsmarknadens funktionssätt
- Reformeringen av arbetslöshetsersättningen
- Framtidsspaning

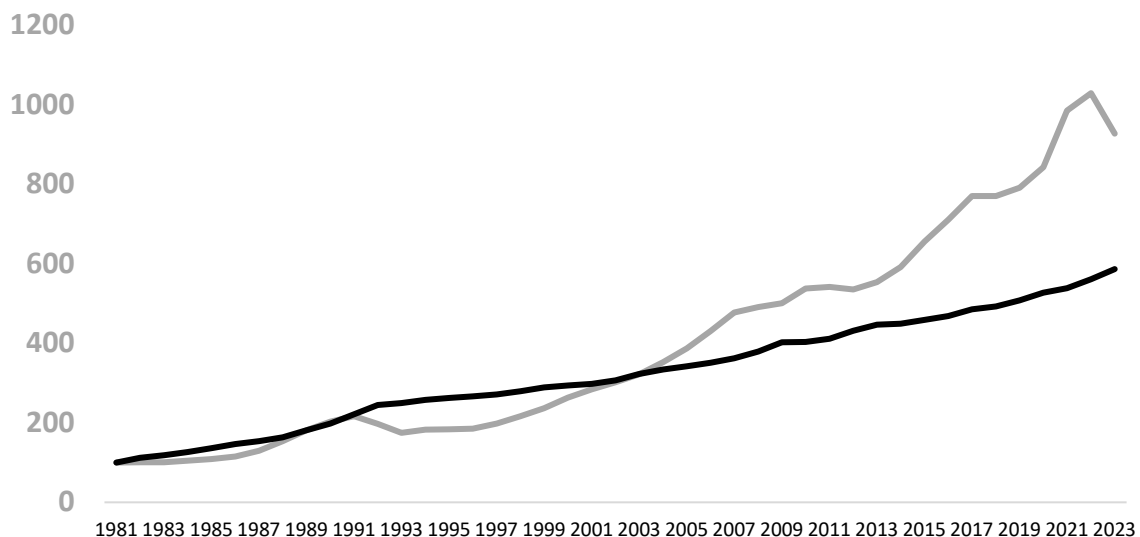
Produktivitet (svart) och arbetade timmar

Kalenderkorrigerade årsvärden, index 1993=100

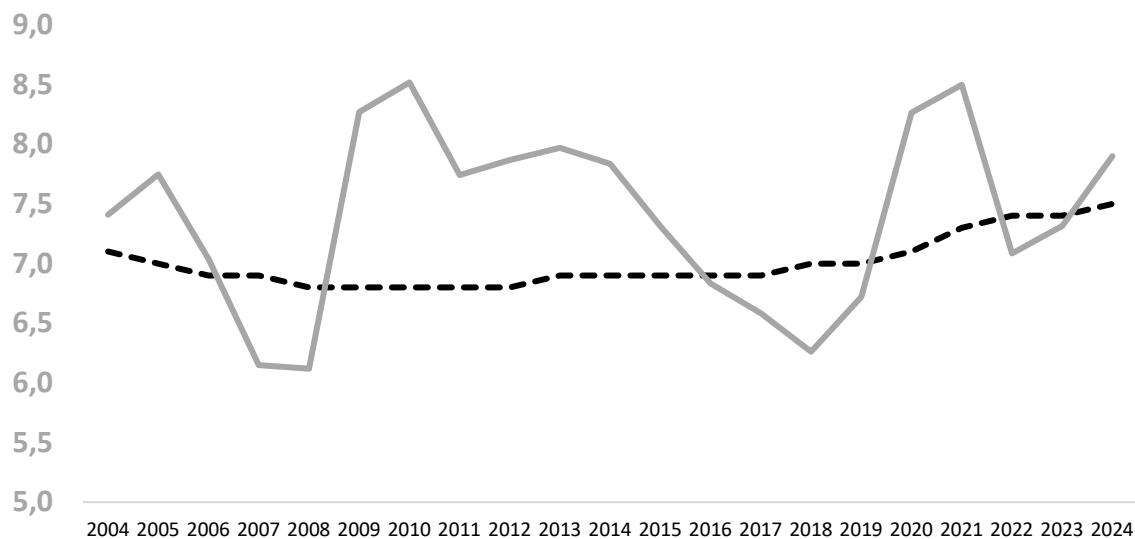
Inkomstindex (svart) och fastighetsprisindex för småhus

Index 1981=100

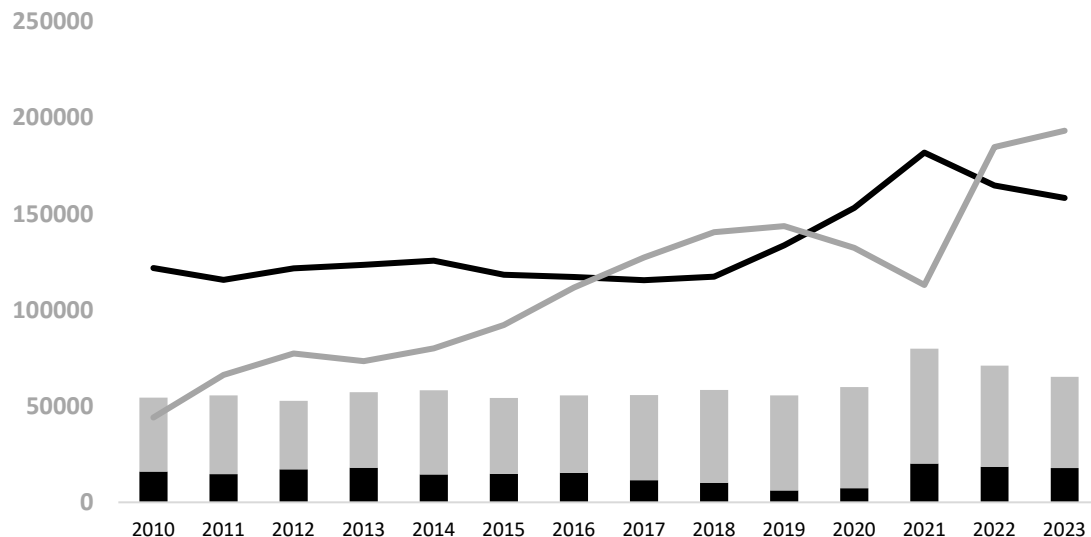
Arbetslöshet och jämviktsarbetslöshet (svart)

Andel av potentiell arbetskraft

Arbetslösa (svart linje), lediga jobb, AUB (svart stapel) och yrkesvux

Antal (arbetslösa med förgy.utb., lediga jobb Q1 respektive deltagare/helårsekvivalenter)

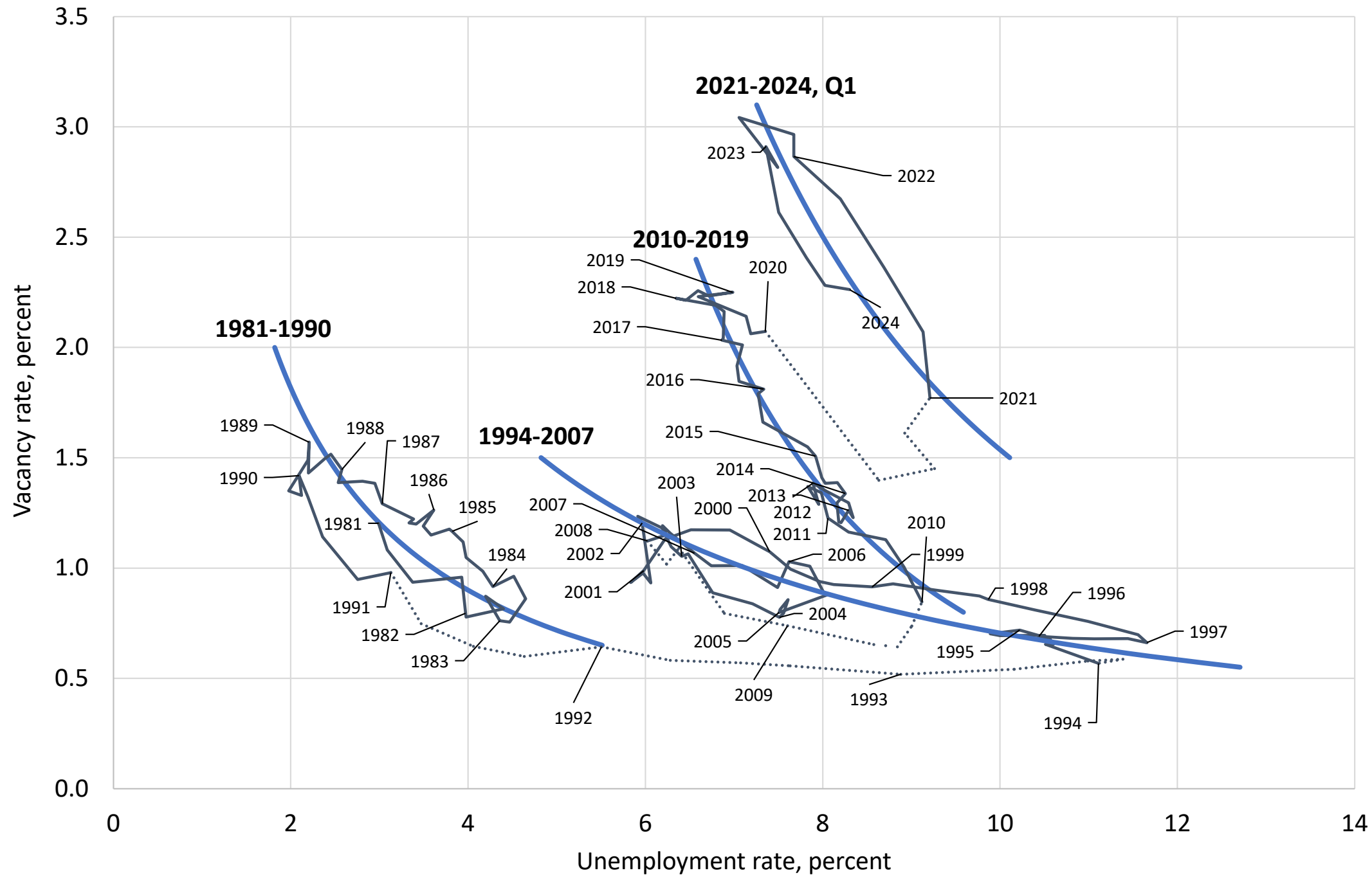

Källor: SCB och Finansdepartementet.

Källor: SCB och Pensionsmyndigheten.

Källor: Konjunkturinstitutet och Arbetsförmedlingen.

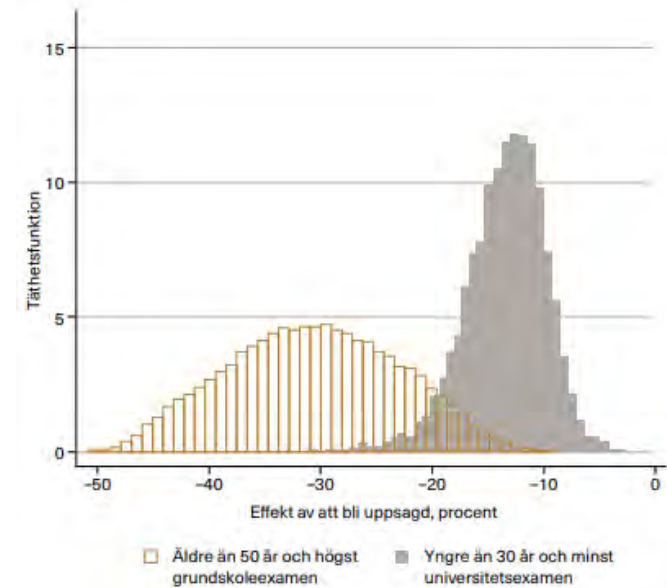
Källor: SCB, Arbetsförmedlingen och Skolverket.

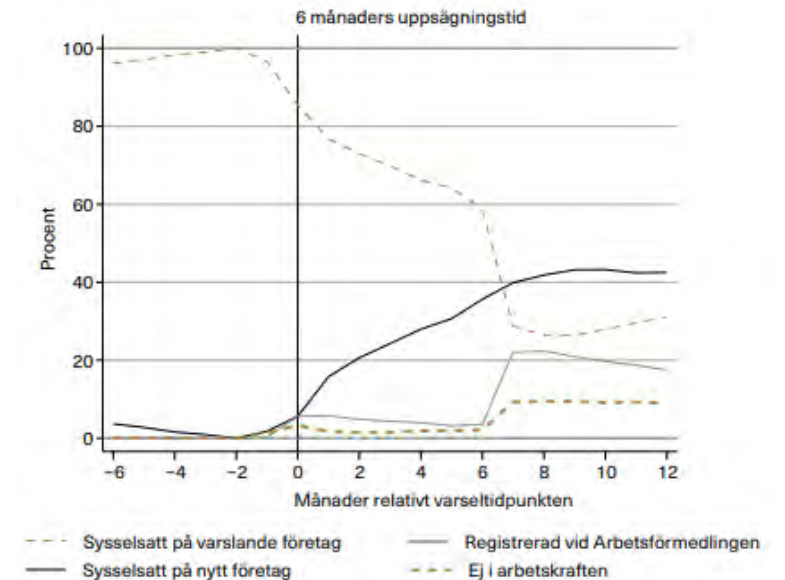
Uppsägningstider och a-kassan

- Omställningsförmågan på arbetsmarknaden är förhållandevis god.
 - Undantag: äldre män med kort utbildning i glesbygd som arbetat i privat sektor
- Uppsägningstiderna behöver tas in i analysen av a-kassan konstruktion.
 - 60 procent kvar i företaget vid tiden för uppsägning.
 - 20 procent vidare till Arbetsförmedlingen.
- Uppsägningstid påverkar effektiviteten
 - 25 procent mer effektivt att söka jobb under anställning/uppsägningstid jämfört med arbetslöshet (Seim et al., 2024)

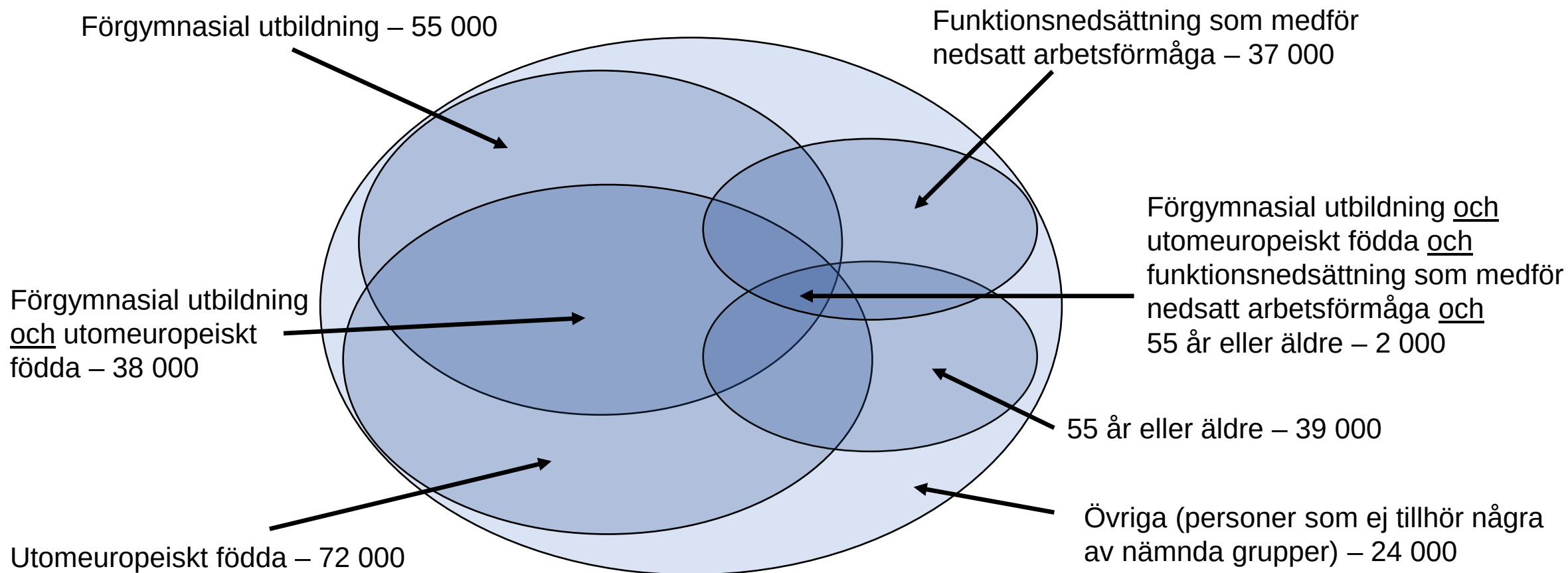
Inkomsteffekt av uppsägning, fördelning

Arbetsmarknadsutfall bland varslade

143 000 långtidsarbetslösa – vilka är det?

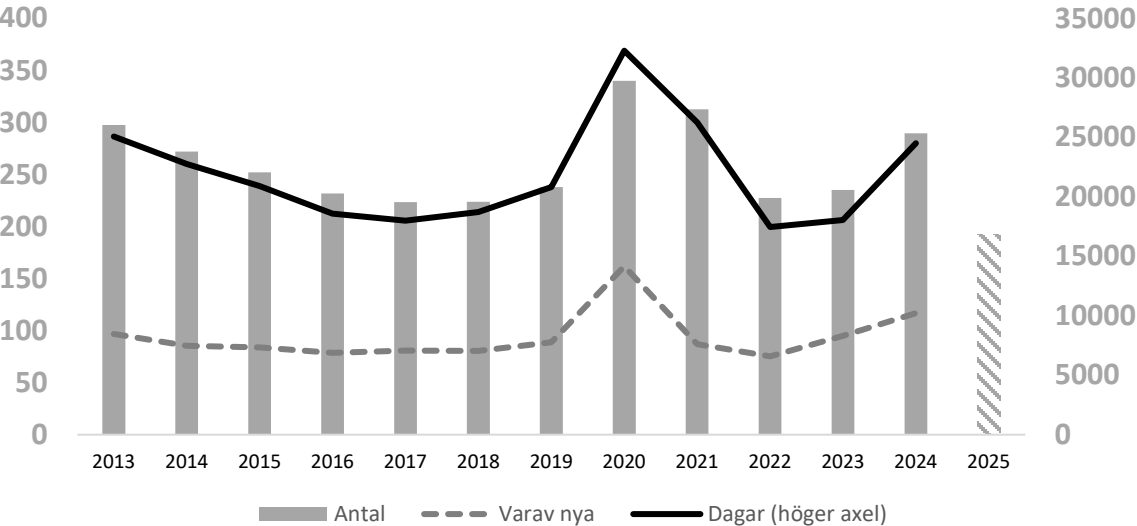

Anm.: Fiktiv illustration. Proportionerna på ellipserna ej baserade på verkligt antal.
Långtidsarbetslösa avser arbetslösa mer än 12 månader under 2024.
Källa: Arbetsförmedlingen.

Källor: Inspektionen för arbetslöshetsförsäringen (IAF).

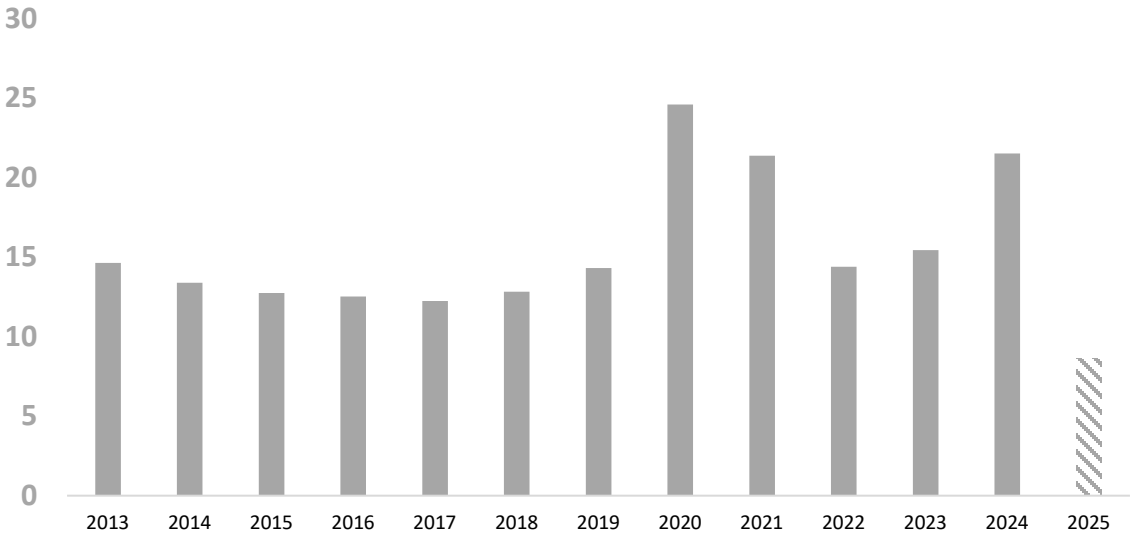
Ersättningstagare och ersättningsdagar

Antal per år, högeraxeln avser ersättningsdagar, 1000-tal

Utbetald arbetslöshetsersättning

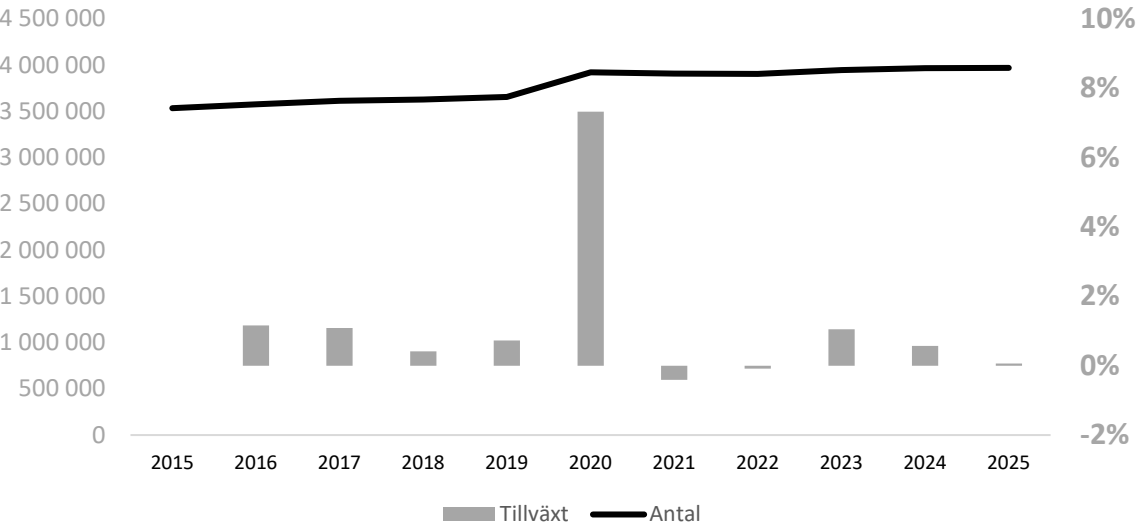
Miljarder kronor

Källor: Inspektionen för arbetslöshetsförsäringen (IAF).

Medlemmar i a-kassor

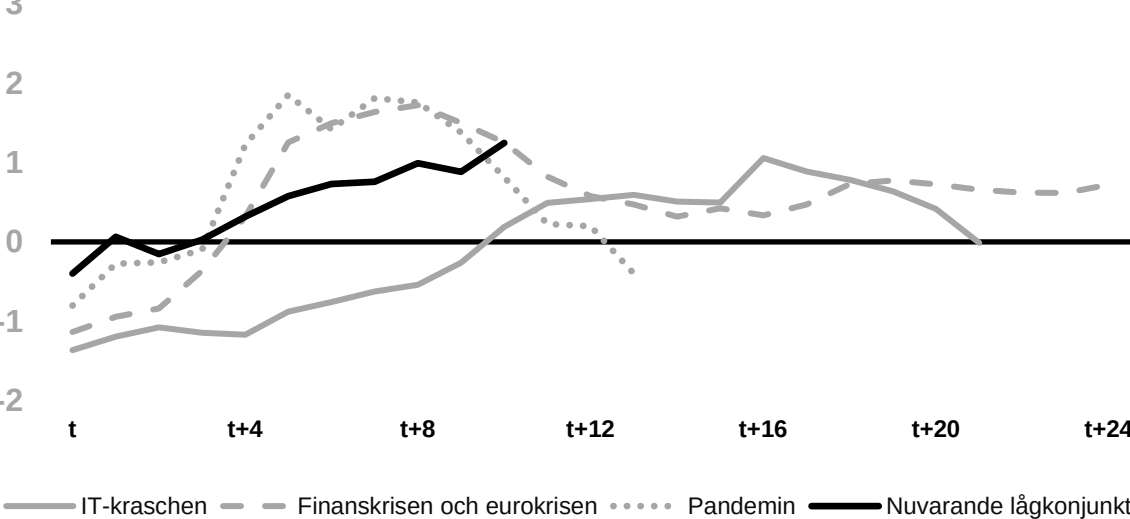
Antal medlemmar (vänster axel) och medlemstillväxt per år (höger axel)

Källor: Sveriges a-kassor.

Konjunktorell arbetslöshet

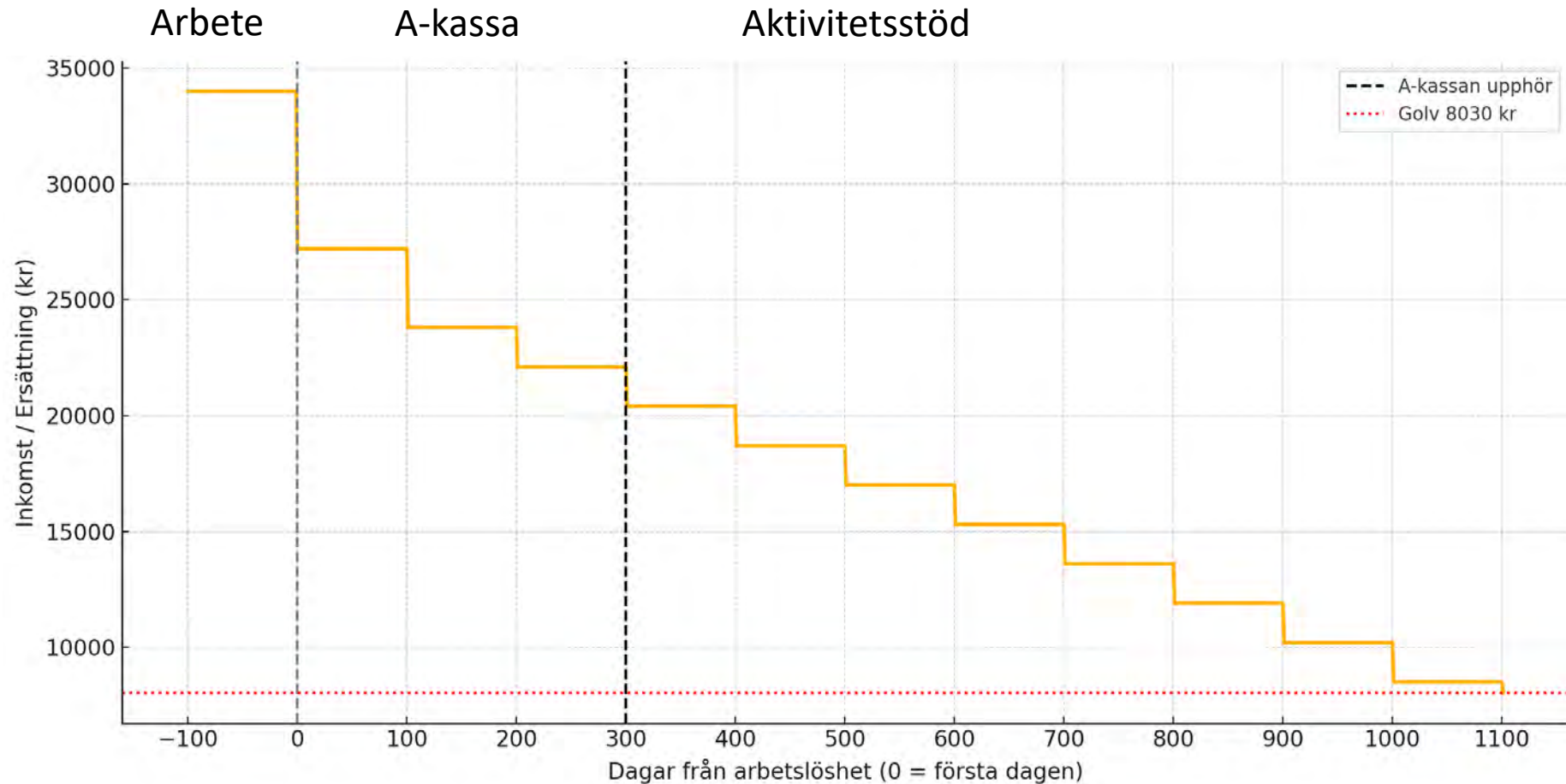
Procentenheter av arbetskraften 15-74 år, säsongrensade kvartalsvärden

Sammanfattande utgångspunkter för reformer och resurser

- Arbetslöshetsersättningen behöver reformeras med fokus på:
 - Drivkrafter – tidigare och brantare avtrappning, samt avtrappning i aktivitetsstödet
 - Modernisering – enklare för icke-traditionella arbetsformer
 - Förenkling – minskad byråkrati för arbetslösa, arbetsgivare och a-kassorna
 - Brottsbekämpning – minska risken för fel, fusk och bedrägeribrott
- Arbetsförmedlingen behöver reformeras med fokus på:
 - Ökning av krav och kontroll
 - Ordning och reda bland utförarna
- Samtidigt ska det finnas effektivt och ändamålsenligt stöd i form av yrkesutbildning, stöd till arbetslösa, arbetsmarknadsutbildning osv.

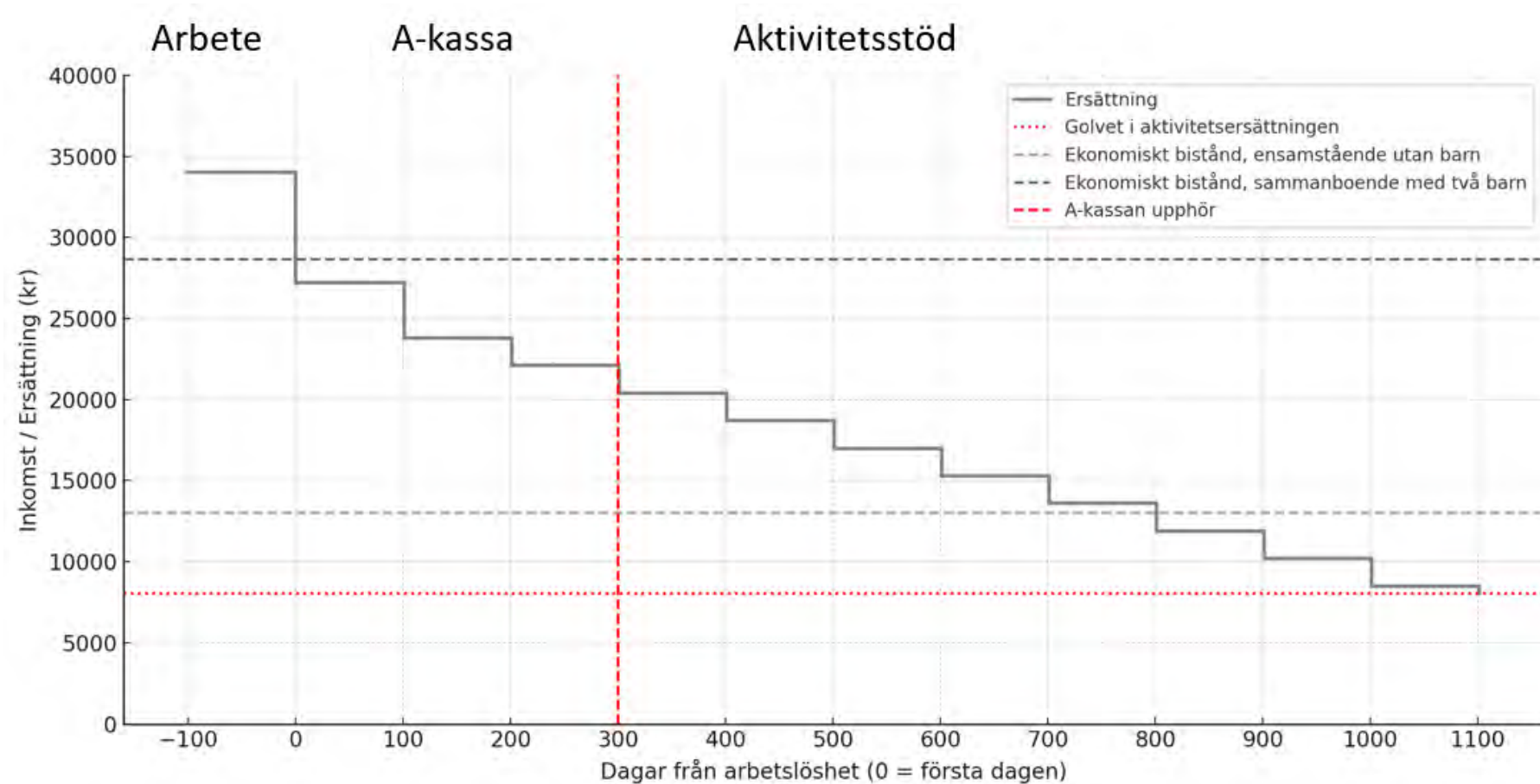
Maximal arbetslöshetsersättning över tid

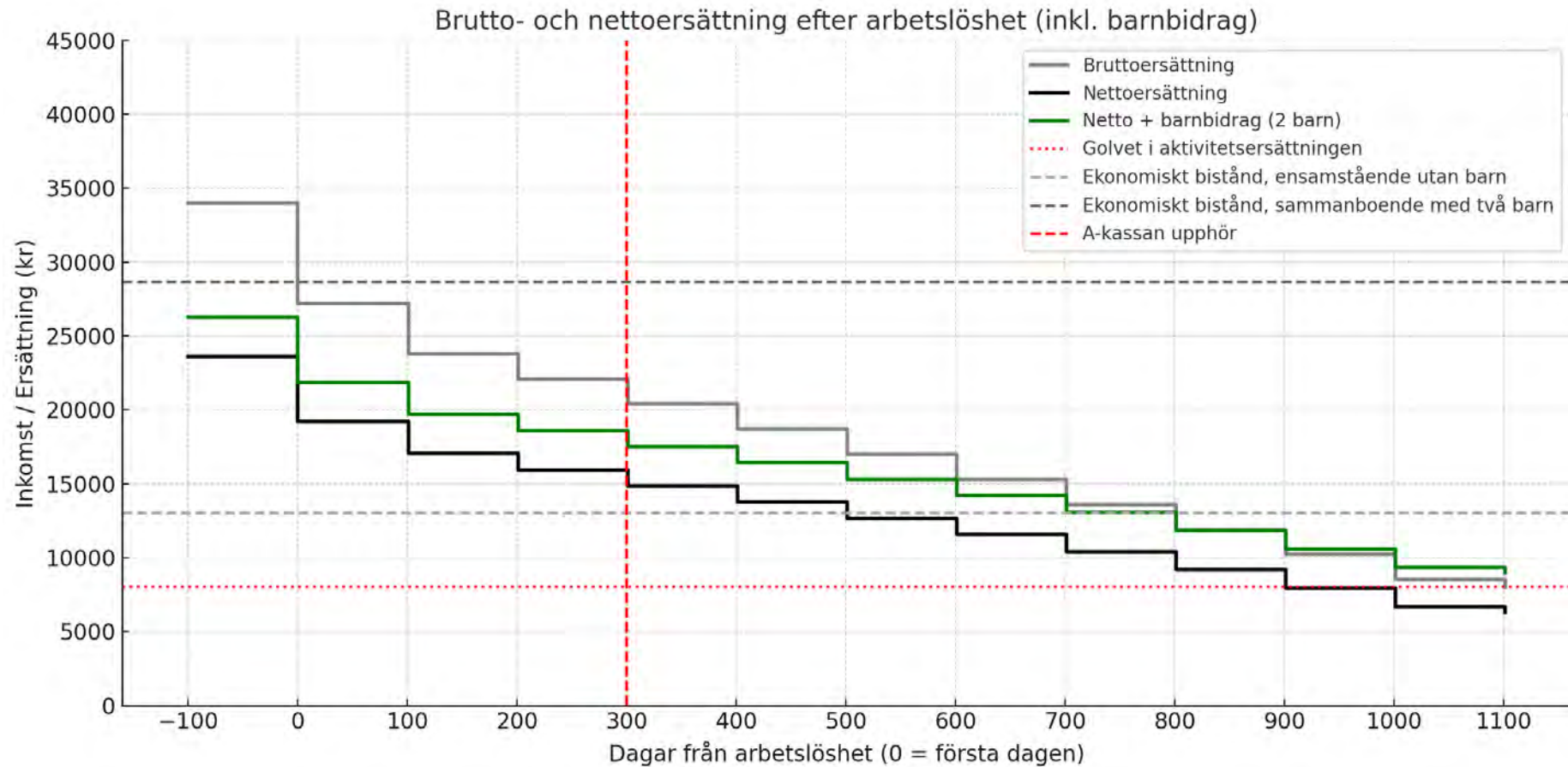
Frågor för fördjupning framåt (urval)

- Arbetslöshetsersättningen i relation till andra transfereringar...
 - Ekonomiskt bistånd – exempel: SOU 2025:15
 - Kompletterande inkomstförsäkringar – exempel: SNS-rapport nästa vecka
- Arbetsförmedlingens krav och kontroll ska säkerställas
 - Geografisk och yrkesmässigt sökområde – bra att AF ändrat sin syn centralt, nu viktigt att följa tillämpningen
 - Likvärdig bedömning och registrering – olika registrering och bedömning, sökandesammansättning påverkar bara marginellt (IAF 2025:2)
- Arbetsförmedlingens leverantörer
 - Indikationer på högre kostnader utan bättre resultat (IFAU 2024:17)
 - Risker med felaktiga incitament utifrån ersättningar och valfrihet (IAF 2024:12)
- Ansvarsfördelningen mellan staten och kommunerna

Arbetslöshetsersättning och försörjningsstöd

Arbetslöshetsersättning och försörjningsstöd

Frågor för fördjupning framåt (urval)

- Arbetslöshetsersättningen i relation till andra transfereringar...
 - Ekonomiskt bistånd – exempel: SOU 2025:15
 - Kompletterande inkomstförsäkringar – exempel: SNS-rapport nästa vecka
- Arbetsförmedlingens krav och kontroll ska säkerställas
 - Geografisk och yrkesmässigt sökområde – bra att AF ändrat sin syn centralt, nu viktigt att följa tillämpningen
 - Likvärdig bedömning och registrering – olika registrering och bedömning, sökandesammansättning påverkar bara marginellt (IAF 2025:2)
- Arbetsförmedlingens leverantörer
 - Indikationer på högre kostnader utan bättre resultat (IFAU 2024:17)
 - Risker med felaktiga incitament utifrån ersättningar och valfrihet (IAF 2024:12)
- Ansvarsfördelningen mellan staten och kommunerna

Frågor? Funderingar? Förslag?

oliver.rosengren@riksdagen.se

@OliverRosengren

(Fördjupning – sammanställning av rapporter från IAF och IFAU, samt några typfallsberäkningar – på följande bilder)

Några utdrag ur utvärdering/forskning

- Aktivitetsprogram med fokus på jobbsök förkortar arbetslöshetstider (IFAU 2009:4).
- 5,6 procent lägre sannolikhet för bistånd om man har aktivitetskrav (IFAU 2008:24).
- Avskräckningseffekten har störst effekt bland unga (IFAU 2011:6).
- Kombinationer av arbetsträning och utbildning är effektivt (SOU 2007:2).
- Arbetslöshetstider förkortas med 33,6 procent vid aktivitetskrav. Ökad sanktionsrisk ökar jobbchansen med 10,3 procent (IFAU 2019:23).
- Utan krav på jobbsök faller antalet sökta jobb (IFAU 2021:1).

Arbetsförmedlingens och a-kassornas kontrollfunktion (1)

- IAF 2023:12 – arbetsförmedlarna rapporterar inte avvikelser fullt ut
 - I 10 procent av fallen där signal borde skickas avstår arbetsförmedlaren.
- IAF 2023:2 – lagstiftningen uppfylls inte av Arbetsförmedlingen
 - Enligt lagstiftning ska arbetssökande söka visst antal jobb, med geografisk spridning och yrkesmässig bredd.
 - Granskningen visar att AF brister i uppföljningen utifrån geografi och yrken.
- IAF 2023:10 – 20 fiktiva situationer testas för bedömning
 - Arbetssökandens bakgrund har ingen korrelation med olika bedömning, däremot om arbetsförmedlaren är man, lång erfarenhet (+6 år).
 - 40 procent enighet i bedömning i snitt, 60 procent hos kontrollenheten.
 - Ex: räknas jobsök för person utan körkort om det finns körkortskrav. 40 procent: ingen åtgärd.
 - Ex: arbetssökande sagt upp sig själv. Enligt lag ska egen uppsägning utan giltig anledning leda till 45 dagars avstängning från ersättning. 30 procent av handläggarna uppger att de inte skulle skicka underrättelser.

Arbetsförmedlingens och a-kassornas kontrollfunktion (2)

- IAF 2023:9 – allvarliga brister i behandlingen av avvikelser hos a-kassorna
 - Av 600 000 avvikelser från AF går 277 000 vidare och 103 000 prövas för sanktion. Sanktionsgraden var 88 procent. Var tionde som själv förlängt arbetslöshet eller inte sökt jobb lämnas utan sanktion. Samma i aktivitetsstödet.
 - 70 000 ersättningstagare får minst en sanktion i a-kassan.
- IAF 2023:4 – felaktiga utbetalningar på grund av registerbrister
 - 5 procent av de som var påanmälda hos någon a-kassa i slutet av januari 2023 var inte anmälda som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen vid samma tidpunkt.

Arbetsförmedlingens och a-kassornas kontrollfunktion (3)

- IAF 2024:6 – många bidragsbrott anmäls inte och skillnaderna är stora mellan a-kassorna
 - Hälften av a-kassorna gör färre än 20 anmälningar, medan tre står för hälften.
 - 18 a-kassor avstår polisanmälningar vid låga belopp. Tre anmäler inte ens vid uppsåt, om beloppet är lågt.
- IAF 2024:12 – allvarliga brister i kontrollen av arbetslösa hos fristående aktörer
 - Bland leverantörer som anmäler svarar 60 procent att deltagare byter vid anmälan om brister i deltagandet.
 - Väsentliga skillnader mellan antal anmälningar hos olika, jämförbara leverantörer.
 - Hälften av leverantörerna svarar att Arbetsförmedlingen inte hört av sig på ett år för uppföljning eller kontroll.

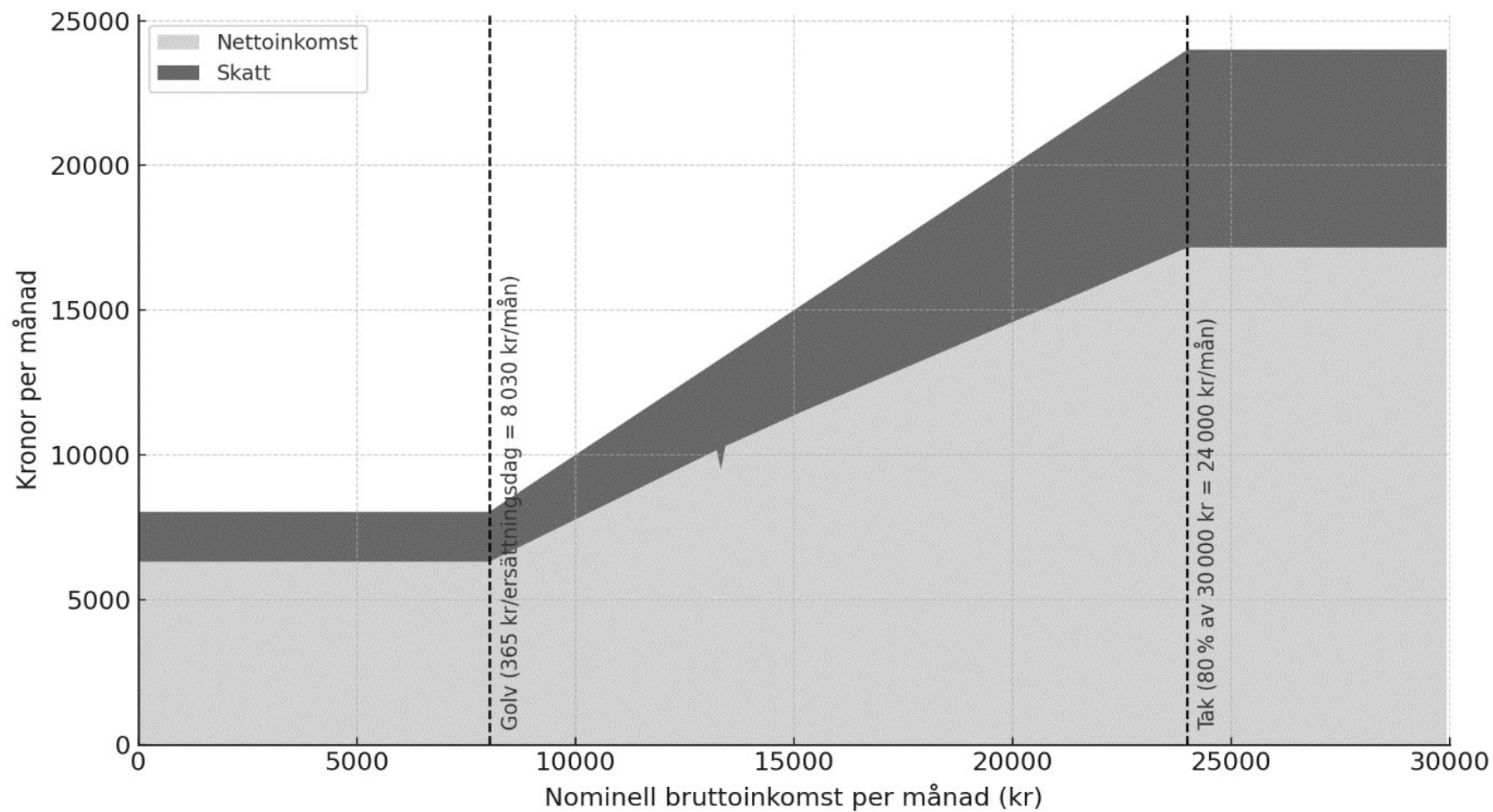
Arbetsförmedlingens och a-kassornas kontrollfunktion (4)

- IAF 2025:1 – Arbetsförmedlingen brister i kontrollen av invandrare i etableringen
 - En tiondel av ärendena saknar uppgifter om kartläggningssamtal. Hälften av de genomförda kartläggningssamtalen är ofullständiga. 20 procent innehåller omotiverat lång kartläggningsfas.
 - 76 procent av deltagarna har fått OK på att inte söka jobb, varav 50 procent beror på deltagande i utbildningsplikt. I 16 procent av fallen saknas motivering helt. 25 procent gav OK att inte söka jobb utanför egna orten – samtliga saknade motivering till varför.
 - 11 procent av handlingsplanerna innehöll motstridiga uppgifter.
 - Cirka var tionde handlingsplan hade inte förnyats inom sex månader – vilket är krav.
 - I 5 procent av fallen där avvikelser skulle anmälts avstod arbetsförmedlaren.
- IAF 2025:2 – a-kassorna är olika tuffa med sanktioner
 - Olika rutiner för registrering påverkar mycket, medan sökandesammansättning påverkar lite.
 - A-kassorna ställer olika krav på arbetslösa och hanterar ärenden olika.

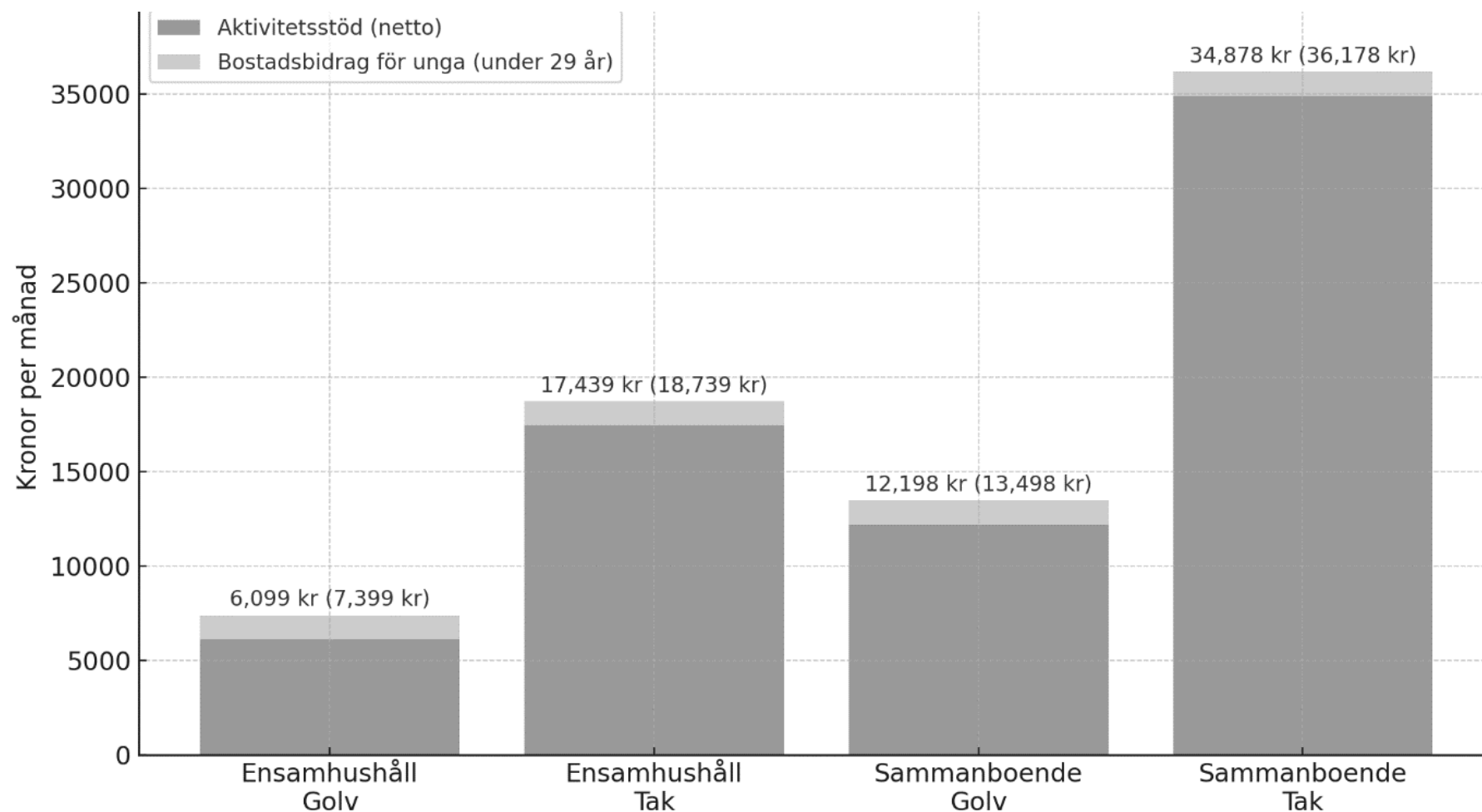
Arbetsförmedlingens och a-kassornas kontrollfunktion (5)

- IAF 2025:3 – a-kassorna missar var tredje felaktig utbetalning
 - A-kassorna upptäcker 2/3 felaktiga utbetalningar. Andelen skiljer sig mycket mellan olika a-kassor.
 - Felaktigheterna följer vissa mönster, varför riskbaserade kontroller är mer effektivt än slumpmässiga.
- IAF 2025:7 – sanktionsgraden har minskat hos a-kassorna
 - Mellan 2020 och 2024 har sanktionsgraden minskat med 20 procentenheter. Minskningen har sammanfallit med skärpta krav från Arbetsförmedlingen på sökta jobb.
 - Minskningen beror framförallt på att a-kassorna tar större hänsyn till tid utan ersättning (från 1 till 9 procent) och att den arbetssökande fyllt i fel (från 1 till 3 procent) eller inte förstått (från 0,1 till 5 procent). Bland övriga skäl (från 2 till 8 procent) finns exempelvis att a-kassan bedömer att man gjort andra insatser.

Skatt på aktivitetsstöd

Disponibelinkomst för några typhushåll

Kl. 13:30–14:00

Likheter och skillnader mellan nya och gamla arbetslöshetsförsäkringen

Johanna Madden, jurist IAF

Den nya arbetslöshetsförsäkringen – likheter och skillnader

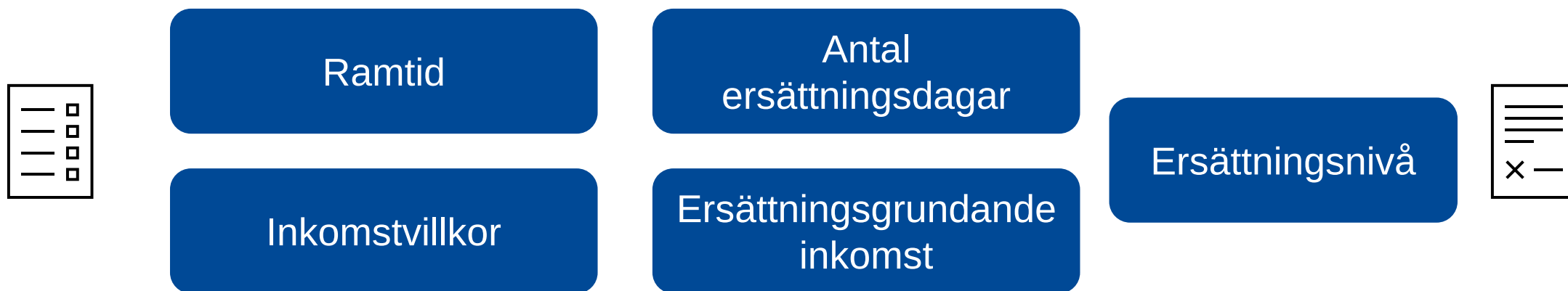
Johanna Madden, jurist IAF

Ny arbetslöshetsförsäkring från 1 oktober 2025

- Utgår från tidigare inkomster
- Ska omfatta fler arbetssökande
- Månatliga utbetalningar av ersättning
- Funktionen som omställningsförsäkring stärks

| Från ansökan till beslut: fler steg i prövningen

Ramtid och inkomstvillkor

Ramtid

- 12 månader innan arbetslösheten
- Hänsyn till överhoppningsbar tid

Huvudregel

- Minst 11 000 kr/månad i 4 månader och
- minst 120 000 kr i total inkomst under ramtiden

Alternativregel

- Minst 11 000 kr/månad i 4 sammanhängande månader under ramtiden

Antal ersättningsdagar utgår från antal månader med minst 11 000 kr/månad

Antal ersättningsdagar	Antal månader med minst 11 000 kr/månad
300 dagar	11–12 månader
200 dagar	8–10 månader
100 dagar	4–7 månader
66 dagar	Alternativregeln

| Ersättningsgrundande inkomst (EGI)

Huvudregel

$$\frac{\text{Sammanlagd inkomst}}{12}$$

TAK: 34 000 kr

Alternativregel

$$\frac{120\,000 \text{ kr}}{12}$$

10 000 kr

Ersättningsnivån utgår från antalet medlemsmånader

**80 %
av EGI**

**Medlem 12 månader
och längre**

**60 %
av EGI**

**Medlem
6–11 månader**

**50 %
av EGI**

**Medlem kortare
än 6 månader**

| Från ansökan till beslut: sammanfattning

Ramtid: 12 månader

Inkomstvillkor: minst
11 000 kr/mån. 4 mån.
och
120 000 kr totalt

***11 000 kr/mån. 4 mån.
sammanhängande***

Ersättningsnivå: av EGI

medlem i a-kassan

12 månader = 80 procent

6-11 månader. = 60 procent

upp till 6 månader. = 50 procent

**Antal ersättnings-
dagar:**

300 200 100

66

**Ersättnings-
grundande inkomst:**

max 34 000 kr

10 000 kr

Likheter med nuvarande regelverk: inga förändringar

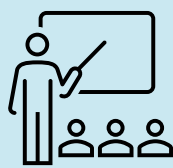
- Sanktionssystem
- Sanktionstrappor
- Antal avstängningsdagar

Likheter med nuvarande regelverk: inga eller små förändringar

**Omprövning och
överklagan av beslut**

**Studier, både för
arbetssökande och
överhoppningsbar tid**

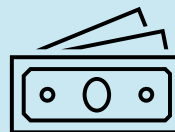

**Företagares
ersättningsrätt**

Likheter med nuvarande regelverk: inga eller små förändringar

Avgångsvederlag

Lönegaranti

**Tid utan ersättning vid
egen begäran om
uppsägning**

| Två arbetslöshetsförsäkringar fungerar parallellt

Lagen från 1997

- För beslut före 1 oktober
- 300 ersättningsdagar

Lagen från 2024

- För beslut från 1 oktober 2025
- 300, 200, 100, 66 dagar
- TAK: 34 000

Kl. 14:00–14:15 Kaffepaus

Kl. 14:15–15:00

Den nya arbetslöshets- försäkringen: hur påverkas olika medlemsgrupper?

Suzanne Klaiber, chef försäkringsstöd Akademikernas a-kassa

Anna Glennert, försäkringsansvarig Akademikernas a-kassa

Anna-Katarina Hammarberg, chefsjurist Kommunals a-kassa

Cecilia Fors, försäkringskoordinator Småföretagarnas a-kassa

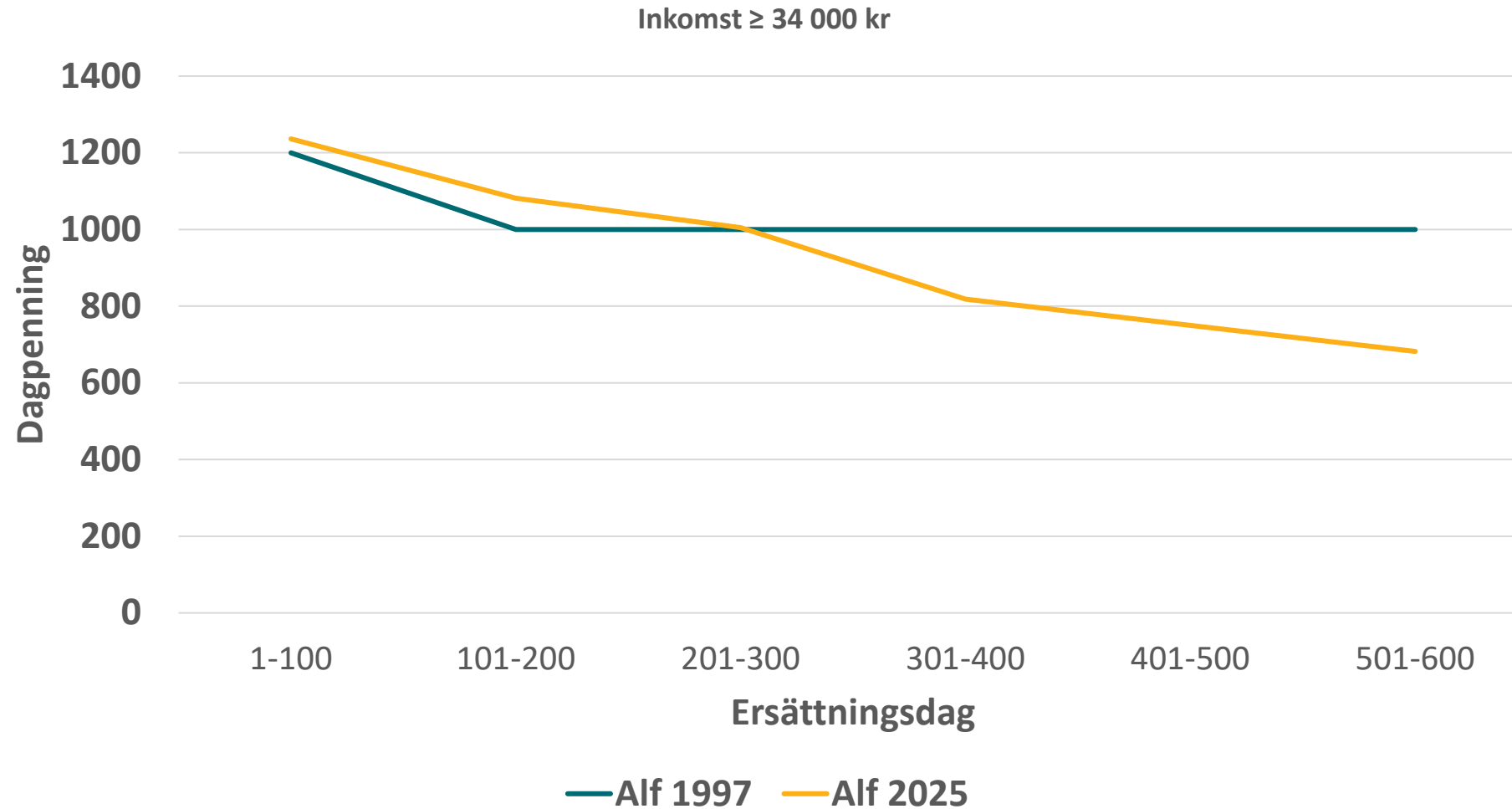
Sveriges största a-kassa

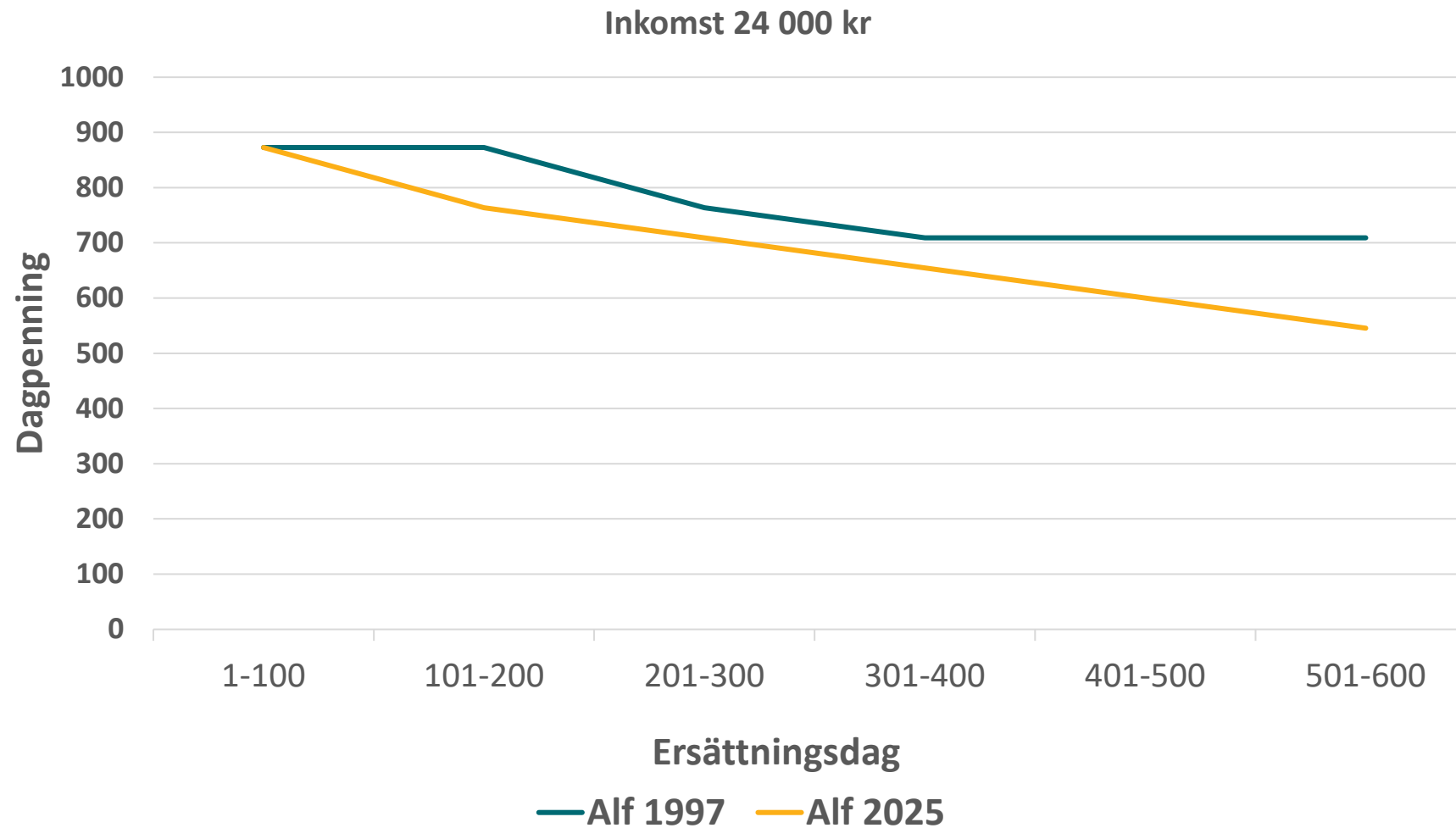
Akademikernas
a-kassa.

Anna Glennert, försäkringsansvarig

Nedtrappning av ersättning

Nedtrappning av ersättning

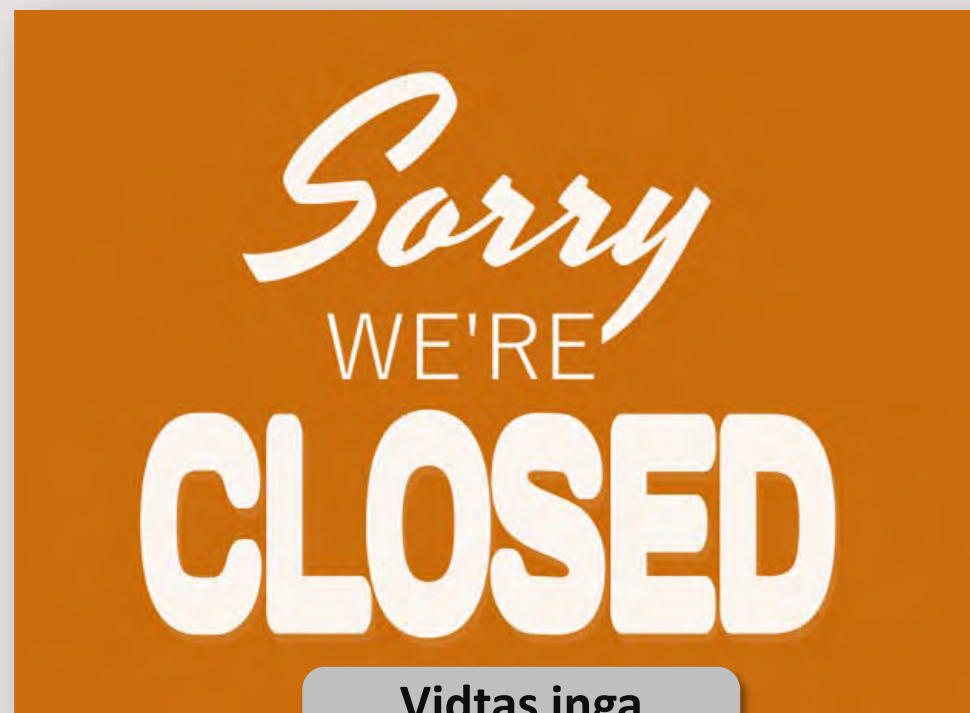
1 Antal månader inom ramtiden med minst 11 000 kr i inkomst:	2 Antal månader inom ramtiden som medlem:	→ Ersättningsdagar och ersättningsnivå *Ersättningen sänks med 10 procentenheter efter 100 dagar och sedan med 5 procentenheter var hundra dag.
11-12 månader →	12 → 6-11 → 0-5 →	300 dagar, 80 procent* 300 dagar, 60 procent* 300 dagar, 50 procent*
8-10 månader →	12 → 6-11 → 0-5 →	200 dagar, 80 procent* 200 dagar, 60 procent* 200 dagar, 50 procent*
4-7 månader →	12 → 6-11 → 0-5 →	100 dagar, 80 procent* 100 dagar, 60 procent* 100 dagar, 50 procent* i Ramtid Ramtiden börjar månaden innan man ansöker om a-kassa och skriver in sig hos Arbetsförmedlingen. Den sträcker sig totalt 12 månader bakåt. Inkomster räknas före skatt.

Företagares arbetslöshet:

Definitionen oförändrad i ALF24
2 kap. 8 & 10 §§

**Upphört
definitivt**

**Vidtas inga
åtgärder**

Undantagna åtgärder:

- ☐ Nödvändiga åtgärder på grund av oförutsedda händelser
- ☐ Skyldighet enligt lag eller författning
- ☐ Avvecklingsåtgärd
- ☐ Uthyrning av lokal eller mark

3 års regeln kvar i ALF24

2 kap. 9 §

"Ny bedömning av rätt till ersättning om det inte vidtas åtgärder kan göras tidigast tre år från det att verksamheten återupptogs."

Vidtas inga
åtgärder

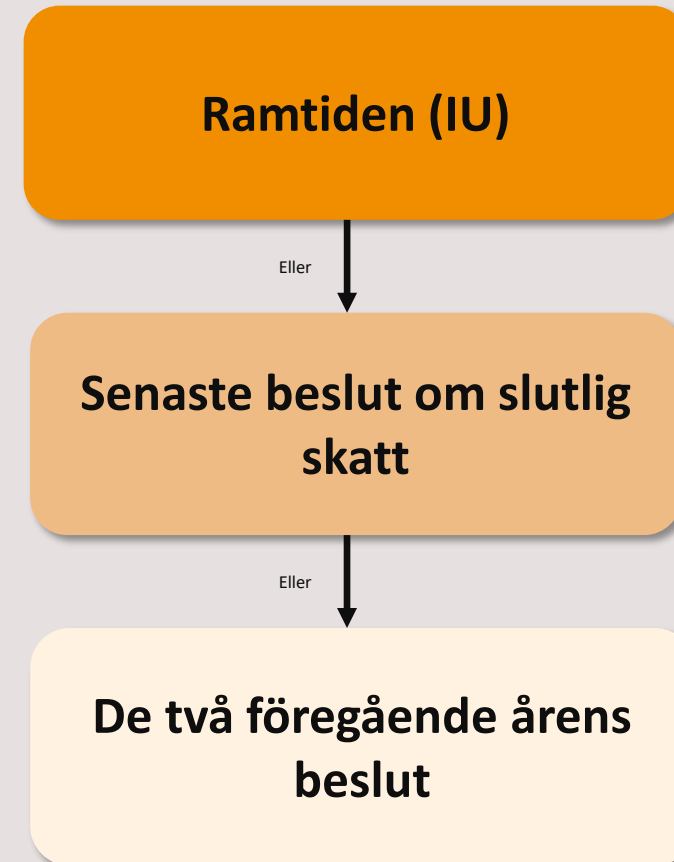
Inkomstvillkoret för företagare

3 kap. 4 §

Vid prövning av ett inkomstvillkor för företagare ges vi möjligheten att:

I stället för att enbart titta på företagarens inkomster under ramtiden för att uppfylla inkomstvillkoret titta på:

1. inkomsten från senaste beslut om slutlig skatt eller,
2. de två föregående årens beslut om slutlig skatt.

Företagare utan individuppgifter

Den totala årsinkomsten måste överstiga **120 000 kr** för att uppfylla huvudregelns punkt 1.

Vi behöver **dividera den totala årsinkomsten med 12** och lägga ut den summan på varje månad.

Minsta månadsinkomst enligt huvudregelns punkt 2 är 11 000 kr.

$$11\,000 \times 12 = 132\,000 \text{ kr.}$$

För en företagare utan individuppgifter blir lägsta sammanlagda inkomst 132 000 kr för att uppfylla inkomstvillkoret enligt huvudregelns två punkter.

Företagare utan individuppgifter kan alltså inte uppfylla ett inkomstvillkor enligt alternativregeln.

Företag kortare tid än 60-månader

3 kap. 16 §

En månad med företag kortare tid än 60 månader
är överhoppningsbar om:

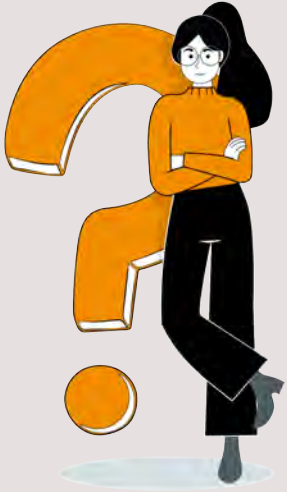
Det är mer förmånligt
för sökanden

Förhållandet finns under
en dag i månaden

Ingen begränsning om lön
över/under 11 000 kronor

Inget krav om
övävägande del

Verksam som företagare?

Vad innebär det att vara verksam som företagare inom ramtiden?

Innebär det att det finns någon form av verkshöjd man behöver uppnå?

- ☐ Ingen definition på omfattning av arbetet
- ☐ Ingen gräns för hur många timmar man måste ha utfört arbete för att anses verksam under en viss månad.
- ☐ Räcker med att konstatera att sökanden bedriver sådan näringsverksamhet som avses i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen samt att hen har ett väsentligt inflytande över näringsverksamheten.

Arbetslöshetens dag

15 maj 2025

Moderator: Cecilia Garme

Arrangörer: Akademikernas a-kassa
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

